

ARKITEKTURPROGRAM

TILLHÖRANDE
DETALJPLAN FÖR OMRÅDE VID ÅLGRYTEVÄGEN
fastigheten Vingårdsmännen 1 m.fl.

DNR: 2016-15395

Stockholms
stad

”Alla projekt bidrar till att styra utvecklingen i hållbar riktning för en god livsmiljö, med god kvalitet och arkitektur.”

Detaljplan för område vid
Ålgrytevägen, fastigheten
Vingårdsmännen 1 mfl

DIARIENUMMER 2016-15395

Stadsbyggnadskontoret
Registraturen
Box 8314
10420 Stockholm
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se

Arkitekturprogrammet har tagits fram av stadsbyggnadskontoret
Stadsplanerare: Joel Berring, Amanda Gordon
Strukturarkitekter: Sanna Hederus, Magnus Schön (Kod Arkitekter),
Veronika Borg landskapsarkitektur & stadsbyggnad

Medverkande exploateringskontoret:
Fanny Larsson, Per Qvist, Sebastian Roverano
Landskapsarkitekter: Åsa Johansson, Christiaan Smits,
Josefine Ögren (Nivå landskapsarkitektur)
Trafikplanerare: Maria Lindelöf, Hanna Jakobsson (Sweco)

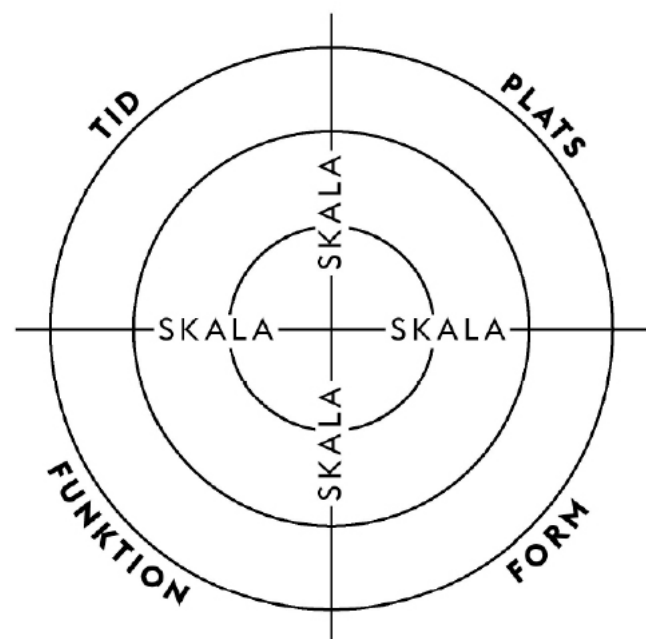
Innehåll

Inledning	4
Bakgrund	6
Syfte och Status	6
Avgränsning	6
Resilient stadsbyggnad	8
Arkitektonisk idé	10
Byggstenar	12
Bredängs struktur	14
Bredängs utvecklingspotetial	
Områdets struktur - Stadsbyggnadsprinciper	16
Illustrationsplan	20
Funktionsprinciper	22
Kvarter, byggnader och detaljer	26
KVARTER 1, 2, 3 och 4	27
Bebyggelsens grammatik	27
Sockel	28
Fasad	29
Tak	30
Balkonger	33
Bostadsgårdar	35
KVARTER 5, Bebyggelse på befintliga parkeringsplatser	37
KVARTER 6, Konstnärsateljéer	39
KVARTER 7, Förskola	41
KVARTER 8, Camping	43
Allmän platsmark	44
Ålgrytevägen	46
Stora Sällskapetets väg	52
Parkstråket	60
Odlingsstråket	64
Vegetation	66
Dagvatten	67
Material	68
Konst	69

Inledning

Stadsutveckling skapar möjligheter att förbättra och utveckla staden i alla delar. Stadsbyggandet och arkitekturen är ett kraftfulla redskap som kan bidra till att styra utvecklingen till en ännu vackrare stad i hållbar riktning. Ny byggnation ska beakta platsens förutsättningar och gestaltas utifrån en helhetssyn där alla skalor samspelar.

Som ett komplement till planhandlingarna ska arkitekturprogrammet bidra till att säkerställa gestaltning av hög kvalitet i den byggda miljön. I arbetet med arkitekturprogram är Stockholms Byggnadsordning samt Arkitekturpolicyn viktiga utgångspunkter. Verktuget för stadens gestaltning kan med fördel användas i processen för framtagandet av ett arkitekturprogram. Verktuget bygger på fyra teman där frågeställningar lyfter fram arkitekturens och stadsbyggnadsprocessens potential genom att undersöka och tydliggöra hur det planerade, men ännu inte byggda, kan gestaltas. Det är ett stöd för att formulera projekts innehåll och verkan, för ökad förståelse, samsyn och för att skapa en gemensam målbild. Verktuget finns beskrivet i sin helhet i Stockholms byggnadsordning och i Arkitekturpolicyn.

"När Stockholm växer ska arkitekturen bidra till att förbättra miljön i all delar av staden. Följande punkter är ett stöd för detta och genomsyrar hela byggnadsordningen."

- Stadens rum och bebyggelse ska utvecklas i relation till alla skalor, från detalj till staden som helhet.
- Det byggda ska ta stöd i kunskap om historien, spegla samtiden och planeras för framtida behov.
- Det byggda ska utformas med stöd i kunskap om den specifika platsen.
- Arkitekturen ska uttrycka sin samtid, utvecklas med stöd i Stockholms karaktär samt kunna beskrivas som idé.
- Det byggda ska användas som verktyg för att bidra till att lösa samhällets långsiktiga behov och tillföra staden hållbara kvaliteter med människan som utgångspunkt"

Ur Stockholms Byggnadsordning

Projektområdets placering i Stockholm.

Bakgrund

Planområdet är beläget väster om Bredängs centrum längs Ålgrytevägen och Stora Sällskapetets väg. Området angränsar till Bredängs karaktäristiska skivhusbebyggelse, Sätterskogens naturreservat, Bredängs camping och tunnelbanans spår. Terrängen i området är delvis kuperad med inslag av höga naturvärden. Bredäng tillhör ett av de fokusområden för stadsutveckling som pekas ut i översiktsplanen. Fler bostäder, förskolor, arbetsplatser, service samt kultur och idrott kan bidra med stadskvaliteter. Ett strategiskt samband mellan Bredäng och Mälarhöjden kan stärkas genom utveckling av gång- och cykelstråk, parkfunktioner och bebyggelse.

Projektet är en del av Fokus Skärholmen. Stadsbyggnadsnämnden beslutade i december 2020 att påbörja planarbete för projektet (dnr 2016-15395). Svenska Bostäder och Primula markanvisades 150 lägenheter vardera den 10 november 2016. Sisab markanvisades möjlighet att utveckla förskola den 3 september 2020. Resterande byggrätter avses anvisas efter samråd.

Syfte och status

Detaljplanen syftar till att utveckla delar av Ålgrytevägen och Stora Sällskapetets väg med socialt och ekologiskt hållbar bebyggelse. Bebyggelsen ska skapa förutsättningar för levande gatumiljöer och utvecklade parkmiljöer. Syftet är även att öka tillgängligheten och tryggheten för fotgängare och cyklister i gatan och skapa väldefinierade, trygga stråk med mänsklig närvaro. Stadsutvecklingen ska stärka och komplettera Bredäng med nya stadskvaliteter. Genom krav på centrumändamål i sockelvåningar i strategiska lägen och att möjliggöra konstnärsateljéer ges möjlighet till arbetsplatser och föreningsliv.

Avgränsning

Arkitekturprogrammet omfattar både kvartersmark och allmän platsmark. Gestaltungsprinciper och förslag för olika delar inom planområdet kommer att fördjupas mellan samråd och granskning.

Illustration över ny bebyggelse och utvecklade parkstråk i mötet mellan Ålgrytevägen och parkstråket som leder mot Sätterskogens naturreservat. Idag består ytan av extensiv parkmark under en kraftledning.

Hållbar stadsbyggnad

Att bygga in resiliens i våra städer och stadsdelar, det vill säga kapacitet att hantera förändringar och störningar, är en kvalitet som blir mer aktuell i och med exempelvis effekterna av pågående klimatförändringar, en potentiell framtida energikris och en ökad befolkning. Livet på jorden är i ständig förändring och att städer behöver ta höjd för mer eller mindre oväntade händelser.

Genom att arbeta efter ett resilienstagande inom stadsbyggandet skapas möjlighet till förnyelse och ökad hållbarhet. Stadsutvecklingen längs Ålgrytevägen sätts i ett större perspektiv: den behöver möta mål om en växande stad med fler nya invånare i Bredäng och denna förändring behöver tillföra något som är positivt för hela stadsdelen.

Att säkerställa en tillgång till ekosystemtjänster som människan är beroende samt stärkt social hållbarhet är centralt. Därför tar planen ett helhetsgrepp kring hållbarhet med utgångspunkt i sju principer som bygger resiliens i miljöer där människa och natur samspelar. Dessa principer är sammanställda av Stockholm Resilience Centre utifrån den sammanvägda forskning som bedrivits kring resiliens globalt och är anpassade till den lokala kontexten i Bredäng.

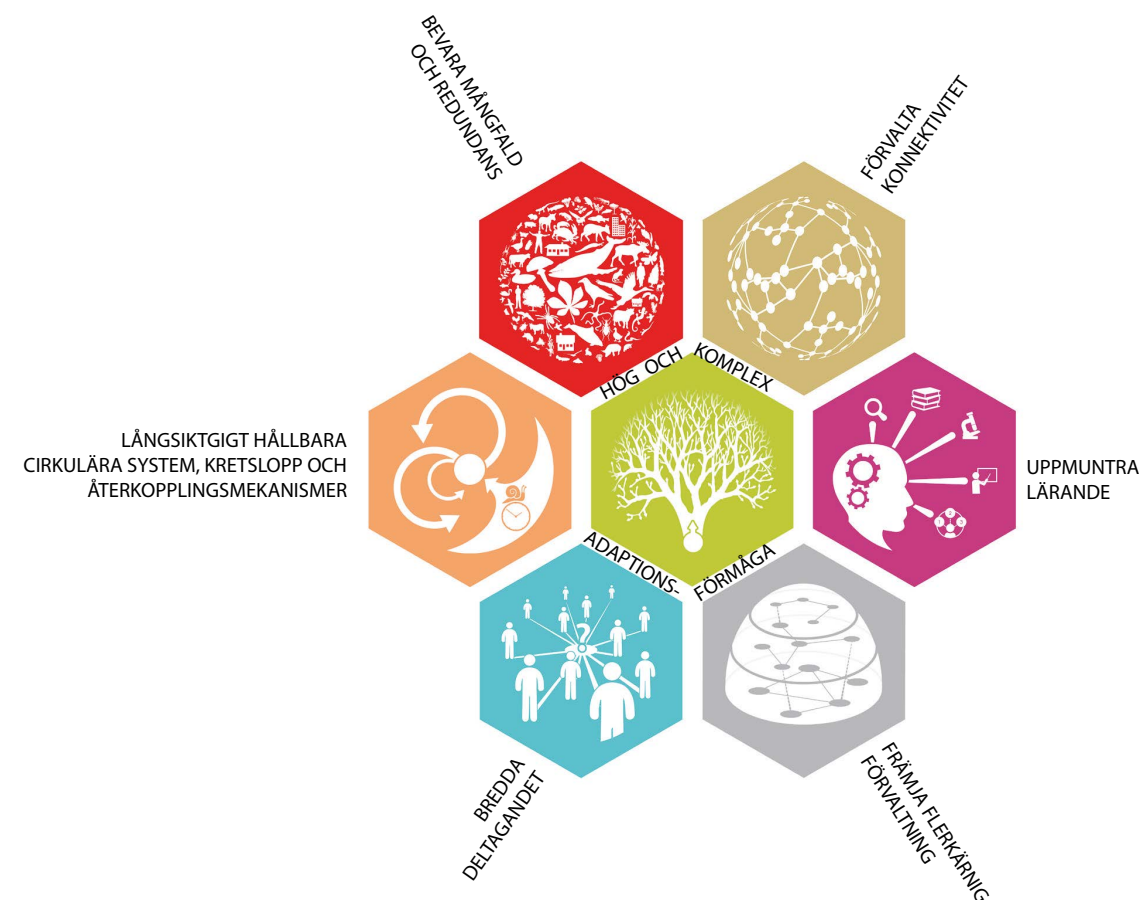
Konkret innebär det att planen:

- Bevarar och utvecklar områdets mångfald genom ett breddat utbud av lägenhetsstorlekar, fler lokaler för verksamheter samt bebyggelse med nya typer av byggsystem med låg klimatpåverkan. Dessutom stärks den biologisk mångfalden genom exempelvis ett koloniområde, mångfald i ny vegetation, nya översvämningssytor som är tillgängliga för biologiskt liv samt genom användandet av verktyget grönytefaktor på kvartermark.

- Säkerställer samband genom förbättrade och tryggare stråk för människor där stor vikt lagts vid kopplingen mellan Sätmaskogen och Bredäng samt satsning på cykelstråk. Gröna samband har förvalts genom att säkerställa gröna kopplingar och spridningssamband mellan Bredängsparken och Sätmaskogen.

- En hög adaptionsförmåga genom anpassning till historia, topografi och kulturmiljö samt är anpassad till ett förändrat klimat med ökade regnmängder, skyfall och värmeböljor. Strukturen kan byggas ut över tid, bebyggelsens rum kan användas på många sätt och ha andra funktioner i framtiden.

- Uppmuntrar långsiktigt hållbara cirkulära system, kretslopp och återkopplingsmekanismer bl a genom främjande av trästommar, återbruk av material, lokal odling samt integrerade solceller i tak.

Bildunderlag: Stockholm Resilience Centre

- Främjar flerkärnig förvaltning genom att fler bostadsrättsföreningar och hyresvärdar blir aktiva i området samt genom ett koloniområde.

- Uppmuntrar lärande om omvärld och ekosystem genom bättre kopplingar till Sätmaskogens naturreservat och möjlighet till en ny förskola i anslutning till naturmiljö.

- Breddar deltagande genom att förvalta insikter och lärdomar från dialogarbetet i Fokus Skärholmen samt möjliggör en medskapandeprocess i utvecklingen av delar av allmän plats och konst.

Arkitektonisk idé

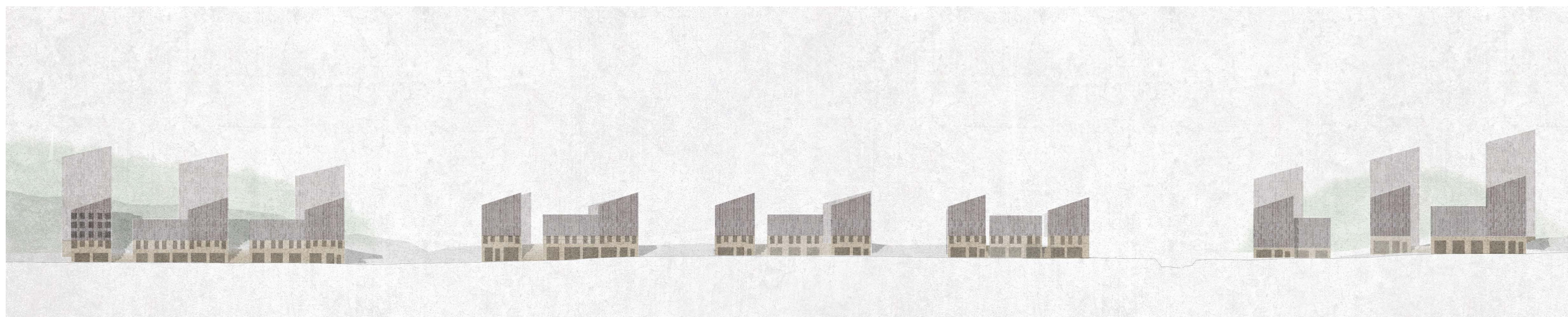
En ny årsring i trä - Trädäng

I utkanten av Bredäng växer en ny del av staden fram. Ett respektfullt förhållningssätt till den befintliga kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsen och naturmiljön intill uppnås genom en tydligt avläsbar, sammanhållen och repetitiv gestaltning av kvarter och byggnader, som följer och förstärker topografin på platsen. En stadsdel som upplevs som en helhet men där individuell detaljering skiljer byggnaderna åt. Strukturens mellanrum är utformade för att skapa kontakt med och ge siktlinjer mot naturen genom nya gröna gårdar, parker och gatumiljöer.

Stadsdelen är framåtblickande med tydlig hållbarhetsprofil. Bebyggelsen i den nya strukturen vänder taken mot solen och förses med solpaneler. De enskilda byggnaderna föreslås byggas i huvudsak av trä för att minska utsläpp av växthusgaser. Ledorden avspeglas i arkitekturen som är naturnära, robust, varm och bygger gemenskap.

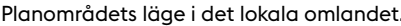
De nya kvarteren betonas med lameller som visar gavlarna mot Ålgrytevägen och skapar en vinkelrät relation till de befintliga skivhusen.

En sammanhållen gestaltning med ett varierat taklandskap och bebyggelse i olika höjd som följer och förstärker topografin på platsen.

”Stockholm binds ihop av storskaliga strukturer som landskapsrum, vägnät och olika tekniska system. På stadsdelnivå består stadsväven av olika planmönster där kvarter, parker och torg ingår. Enskilda byggnader ger olika volymer och byggnadselement – som tak och sockelväning – eller detaljer som vindfång eller balkonger. Tillsammans utgör alla dessa delar de byggstenar som staden planeras och byggs med.

Ur Arkitekturpolicyn

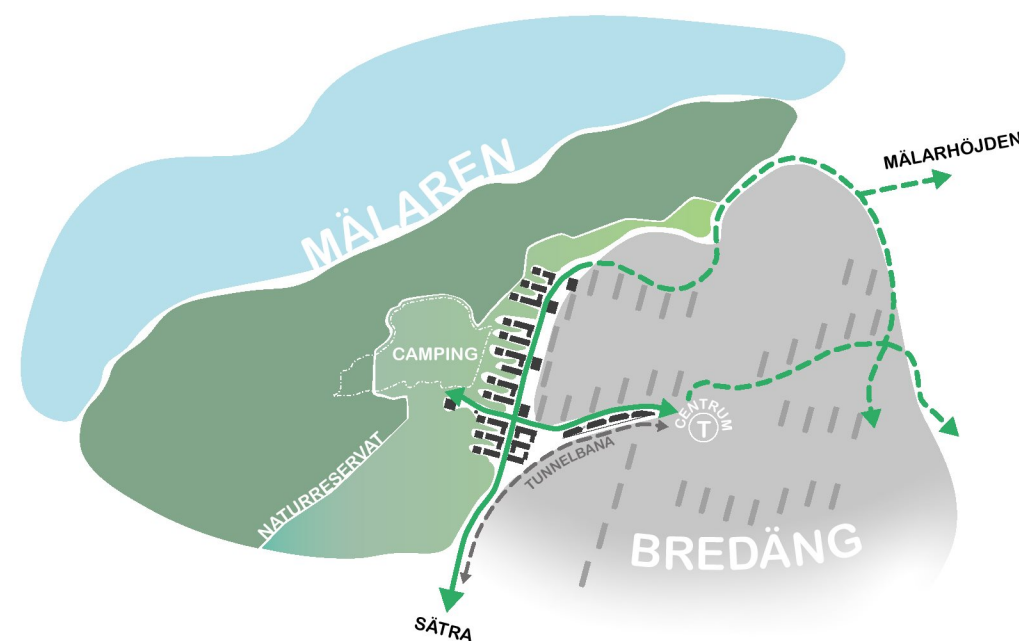
Bredängs struktur

Tunnelbanans utbyggnad söderut på 60-talet möjliggjorde att Stockholm kunde växa ut från stenstaden och nya stadsdelar kring hållplatserna planerades utifrån nya ideal om staden, där sol, ljus och luft var ledord. Miljön i Bredäng karaktäriseras av närhet till natur och vatten samt mycket grönska, där nio vånings skivhus placerats luftigt och repetitivt i förhållande till varandra. Den tidstypiska stadsstrukturen är konsekvent genomförd och har höga kulturhistoriska värden, vilket är tydligt avläsbart på platsen idag.

I västra Bredäng utvecklas en ny årsring i stadsdelen innehållande ca 800 bostäder, lokaler, ateljéer, koloniområde, parker och förskola. Bebyggelsen breddar utbudet av bostadsmiljöer, bidrar till mångfald samt stärker, hakar i och utvecklar stads- och landskapsstrukturen som helhet i stadsdelen. Den nya strukturen möter medvetet de kulturhistoriskt värdefulla skivhusen och 60-talets öppna gårdsstruktur med hus i park, genom att bebyggelsen underordnar sig i höjd och placeras vinkelrätt mot befintliga byggnader.

Bredängs utvecklingspotential

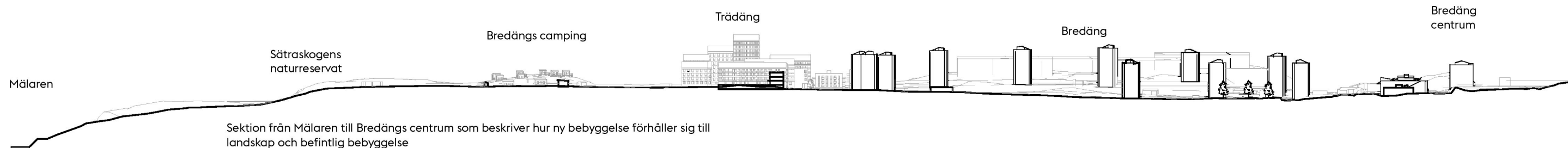
Mer av stadsdelens natur- och kollektivtrafikhänsyn potential för nya, naturnära boendemiljöer frigörs i och med att den befintliga luftledningen för el markförläggs. Ny bebyggelse placeras längs de befintliga gatorna Ålgrytevägen och Stora Sällskapet Väg för bättre nyttjande av befintlig infrastruktur och för att skapa trygga, väldefinierade stråk med mänsklig närvaro. Avståndet till de angränsande stadsdelarna Mälarhöjden och Sättra börjar överbryggas genom att den nya strukturen kopplar till befintliga gång- och cykelstråk. Den befintliga campingen - och med det turismen - integreras i stadsdelens struktur. Campingens särart värnas men platsen öppnas upp mot omgivningen. Ateljéer för konstnärer bidrar till mer kultur i stadsdelen. Ett område med kolonilotter ger medborgarna möjlighet till lokal matproduktion, rekreation och samvaro.

Planen utformas för att tillvarata Bredängs natur- och kollektivtrafikhänsyn potential och ny bebyggelse placeras invid befintliga gator och stråk.

Ortofoto med omnejd och inringat område.

Sektion från Mälaren till Bredängs centrum som beskriver hur ny bebyggelse förhåller sig till landskap och befintlig bebyggelse

Områdets struktur - stadsbyggnadsprinciper

Naturnära, rörelserikt och vilsamt

Den nya stadsdelens struktur vänder sig lika mycket mot Bredäng som mot Sät-raskogen för att tillvarata potentialen av en naturnära vardagsmiljö.

Gränsen mellan det byggda och naturen aktiveras med hjälp av nya mötesplatser i form av parkstråk, kvartersparker och platser i Sät-raskogen. Dessa komplette-rar de befintliga närliggande rörelseintensiva parkytorna i Bredängsparken och bidrar med platser för vila.

De befintliga parkstråken kompletteras och förstärks för ökad trygghet där fler människor rör sig.

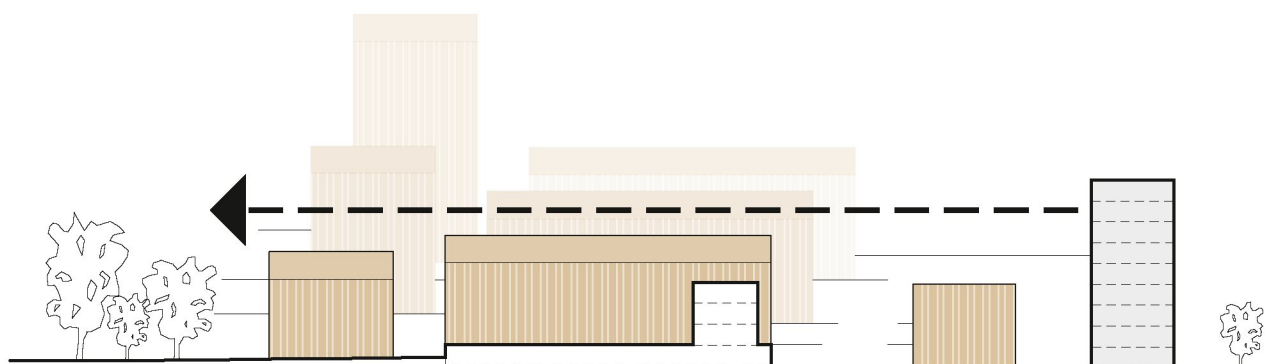

Programmerad för mångfald

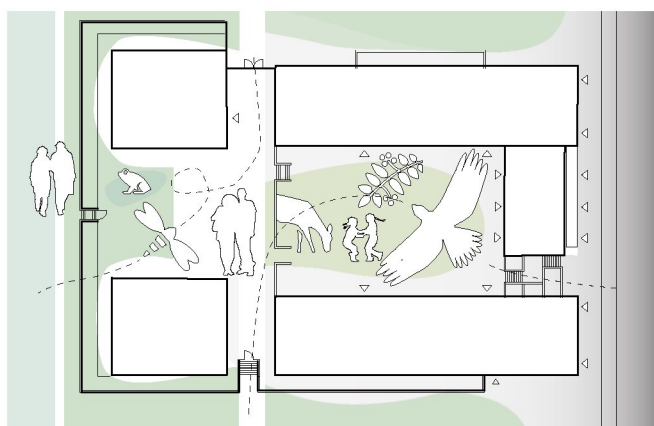
Bebyggelseförslaget möjliggör en blandning av bostadstyper och ger förutsätt-ningar för en ökad tillgång till lokaler i Bredäng. I de bottenvåningar som vänder sig mot gatorna möjliggörs för bokaler, lokaler för kommersiell verksamhet, ateljé-er, och bostadskomplement.

Campingen, förskola och ett ateljékluster integreras i strukturen. Barn och ung-domar ges utrymme och prioritering i utformningen av allmän plats såväl som förskole- och bostadsgårdar.

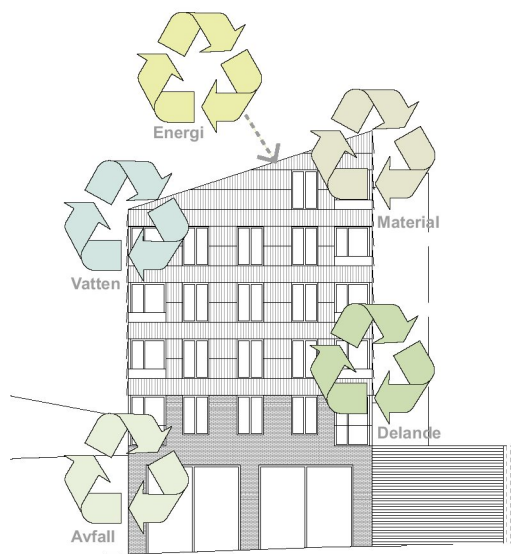

Den nya bebyggelsen underordnas sig befintliga skivhus och anpassning till topografin som betonas med högre byggnader

Inbjudande och avgränsade kvarter som bygger gemenskap mellan de boende samtidigt som övrigt biologiskt liv har tillgång till gården.

Synliga kretslopp, resurshushållning och delningskultur ska synas och ge avtryck i bebyggelse och utemiljö

Respektfull skala och anpassning till topografin

Den nya bebyggelsen underordnas sig i huvudsak skivhusen i skala och är placerade vinkelrätt mot dess riktning för att värna utblickar genom bebyggelsen.

Strukturen är tät och i huvudsak låg. Den följer topografin som betonas med högre hus mot skogspartierna i norr och söder. Ett fåtal nya typologier adderas till den befintliga skivhusbebyggelsen.

Taklandskapet varierar: lutande tak med solceller på högre bebyggelse och potential till gröna tak med möjliga terrasser på lägre bebyggelse.

Inbjudande och avgränsade kvarter som bygger gemenskap

Genom en avgränsning mellan allmän och privat mark samt välkomnande, generösa entréer till bostäder och gårdar skapas goda förutsättningar för trygga och användbara gårdsmiljöer. I strukturen tydliggörs gränser både av byggnader och genom nivåskillnader som trappor, häckar, staket och vegetation.

Synliga kretslopp, resurshushållning och delningskultur

För att förebygga och anpassa till pågående klimatförändringar uppmuntras till cirkulära system och kretslopp som syns och ger avtryck i bebyggelse och utemiljö.

Låg energiförbrukning, energiproduktion och cirkulära byggnadsmaterial med låg klimatpåverkan så som trä ska prioriteras i utformningen av bebyggelsen samt kretsloppsanpassade lösningar för vatten, dagvatten, avfall och övriga tekniska system.

Allmän plats

Stort fokus har lagt på att forma tydliga stråk och kopplingar genom det nya planområdet, som länkar mot Sätmaskogen och mot centrala Bredäng. Längs stråken tillskapas funktioner och rum med olika karaktär.

Ålgrytevägen är områdets huvudgata. Gatan föreslås utformas med trädplanteringar, breddade gångbanor och angöringsplatser. I korsningen med Stora Sällskapets väg föreslås en grön park- och torgmiljö med möjlighet för uteservering och konst.

Stora Sällskapets väg är en viktig länk mellan Bredäng centrum, planområdet och Sätmaskogen. Gatan får trädplanteringar, cykelbana, breddade gångbanor och angöringsplatser. Längs gatan finns en serie av platser och parkrum. Gatan avslutas vid entrén till Bredängs camping och Sätmaskogens naturreservat. I dalgången mot Sätmaskogen föreslås en ny bangolfbana.

Parkstråket kopplar samman Bredängsparken med Sätmaskogen och har stor betydelse som en grön och rekreativ länk genom området. Här tillskapas förbättrade gångstråk, platsbildningar och parkfunktioner. Även här finns det plats för konst.

Kvartersmark

kv 1 - Bostadskvarter innehållande ca 19 000 m² BTA, ca 190 bostäder, ca 85 parkeringsplatser i garage, omgärdad bostadsgård samt möjlighet till lokal mot Ålgrytevägen.

kv 2 - Bostadskvarter innehållande ca 26 000 m² BTA, ca 260 bostäder, ca 145 parkeringsplatser i garage, omgärdad bostadsgård samt möjlighet till lokaler mot Ålgrytevägen/Stora Sällskapets väg.

kv 3 - Bostadskvarter innehållande ca 18 000 m² BTA, ca 180 bostäder, ca 80 parkeringsplatser i garage, omgärdad bostadsgård samt möjlighet till lokaler mot Ålgrytevägen/Stora Sällskapets väg.

kv 4 - Bostadskvarter innehållande ca 13 500 m² BTA, ca 135 bostäder, ca 55 parkeringsplatser i garage, omgärdad bostadsgård samt möjlighet till lokaler mot Ålgrytevägen/Stora Sällskapets väg.

kv 5 - Kompletterande bostadsbebyggelse på befintliga parkeringsplatser innehållande ca 3 600 - 4 800 m² BTA, ca 36-48 bostäder, samt möjlighet till lokaler mot Ålgrytevägen/Stora Sällskapets väg.

kv 6 - Konstnärsateljéer, ca 3 200 m² BTA i två våningar

kv 7 - Förskola i souterräng, ca 1 300 m² BTA i tre våningar. Förskolegård ca 3 000 m²

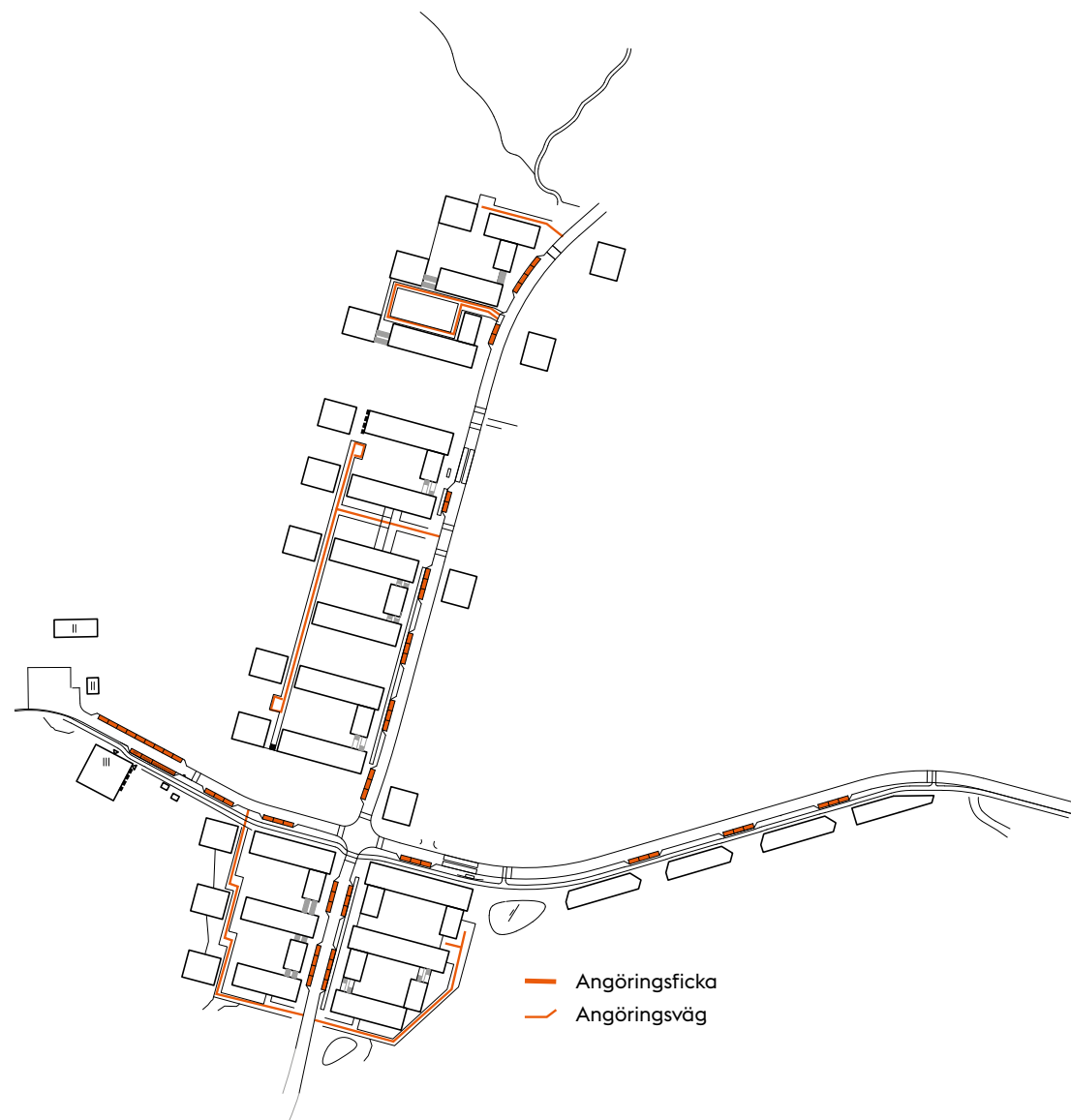
kv 8 - Camping med uppdaterade fastighetsgränser och byggrätter samt ett nytt odlingsstråk.

Funktionsprinciper

Angöring

Bebyggelsen angörs med bil främst från Ålgrytevägen och Stora Sällskapets väg där angöringsfickor anläggs som säkerställer ca 15 meter mellan port och angöringsplats. För att nå punkthus längst västerut i planområdet tillåts angöring från gård på kvartersmark genom angöringsvägar som integreras i gårdarnas gestaltning. Angöringsfickor och angöringsvägar används främst av färdtjänst, vid in- och utlastning till lokaler samt vid in- och utflytt till lägenheter och regleras med vägmärken.

Avfallshantering

Mobil sopsugsanläggning används som insamlingssystem i bostadskvarteren. Sopnedkast placeras tillgängligt på gårdar i varje kvarter. Under varje sopnedkast finns en lagringstank vilken binds ihop med andra lagringstankar i området genom rör i marken till en dockningspunkt. Vid tömning ansluter sopbilen till dockningspunkten, vakuumtekniken sätts igång och avfallet transporteras in i sopbilen. Risken för bullerstörning vid dockningsplatsen bör uppmärksammas eftersom tömningen av avfallstankarna kan bullra och ta lång tid. Tömning ska vara tidsbegränsad. Dockningspunkter placeras på fasad eller i gata mot Ålgrytevägen eller Stora Sällskapets väg och ska vara åtkomliga från angöringsplats längs gatan.

Övriga avfallsfraktioner placeras i avfallsutrymme för fastighetsnära insamling som placeras mot Ålgrytevägen eller Stora Sällskapets väg och ska vara tillgänglig från angöringsplats längs gatan.

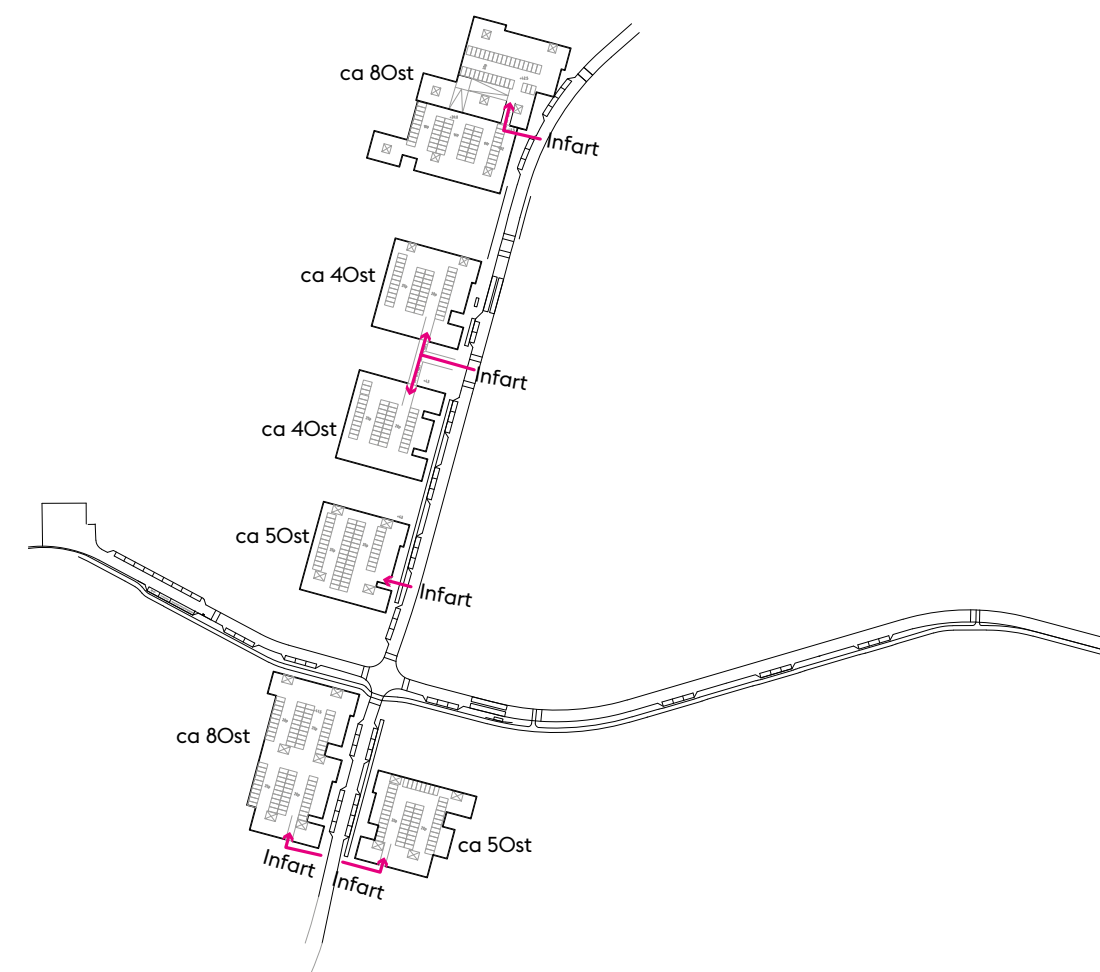

Fastighetsindelning

Planområdet kan delas in i flera fastighet och markanvisas till olika byggaktörer. Kv 1, 3 och 4 byggs företrädesvis av en byggaktör medan kv 2 kan delas in i tre mindre fastigheter. Förskola i kv 7 har anvisats till Sisab. Ateljéklustret i kv 6 kan anvisas till en eller flera byggaktörer. Kv 5 upplåts med tomträtt till byggaktörerna Svenska Bostäder (södra delen) och Primula (norra delen). Kv 8 - camping får förlängda kontrakt för drift av verksamheten på stadens mark.

Parkering

Parkering i bostadskvarter sker i garage under byggnader och bostadsgård. Utbredning för underbyggt terrassbjälklag och infarter anvisas i plankarta. I samrådskedet har ett generellt parkeringstal på 0,46 parkeringsplatser per lägenhet använts men behöver preciseras i senare skede. Lägre parkeringstal kan uppnås genom mobilitetsåtgärder/ gröna p-tal.

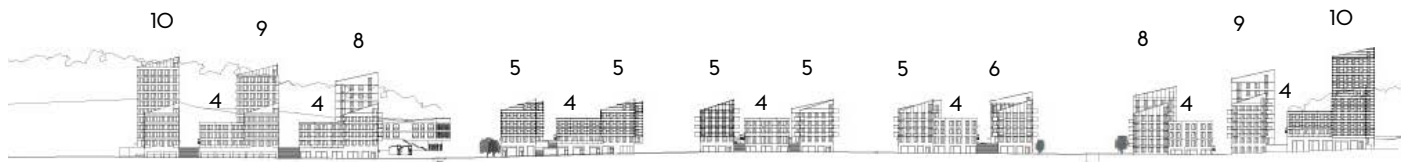
Staden

En ny årsring i Bredängs stadsbild möjliggörs genom en sammanhållen bebyggelse som vänder sig mot gatan, bevarar viktiga siktlinjer mellan park och naturreservat, förstärker topografin och bidrar med en mänsklig skala närmast gator.

Bebyggelsen är i huvudsak placerad i öst-västlig riktning. Placeringen bryter av mot befintliga skivhus nord-sydliga placering och bygger vidare på angränsande lamellhus östvästliga riktningar, nordöst om planområdet. De nya lamellernas gavlar

Axonometri över nya bebyggelsevolymerna.

Bebyggelse som anpassar höjd i relation till landskapet. Skalan hålls generellt låg mot Ålgrytevägen

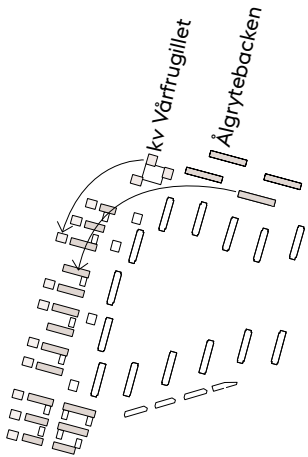
kompletteras med möjlighet till sammankopplande lågdelar. Det ger en sluten karaktär mot gatan, en mänsklig skala och fler entréer och ögon på förbipasserande.

Närmast gränsen mot Sätmaskogen och campingen placeras ett band av punkthus som bygger vidare på strukturen i angränsande kvarter (kvarter Vårfrugillet). Punkthusen trappas i skala med en lägre skala i mötet med Bredängs camping.

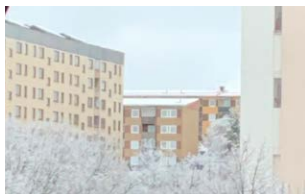
På markparkeringar vid befintliga skivhus längs Ålgrytevägen möjliggörs komplettering med mindre punkthus i fyra våningar.

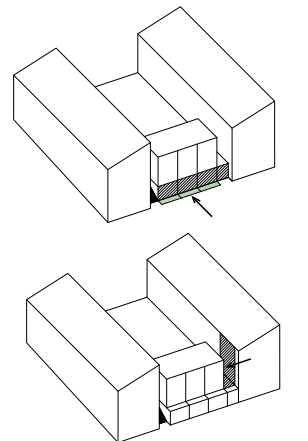
Bebyggelse med gavelmotiv av lameller samt lågdelar med innehåll som vänder sig mot gatan

Befintliga lamellhus på Ålgrytebacken och punkthus i kvarteret Vårfrugillet är utgångspunkter för gestaltning av den nya bebyggelsen i strukturen längs Ålgrytevägen

Lamellhus på Ålgrytebacken skymtas mellan skivhusen

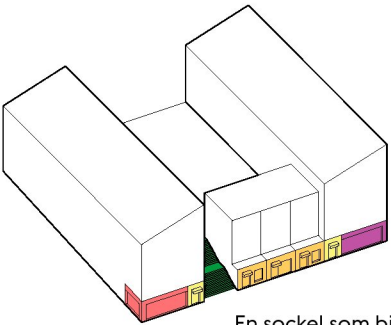

I kvarterets lågdelar möjliggörs en fri placering av byggnadsarean för att få en variation i upplevelsen av gaturummet, men det finns krav på släpp mot intilliggande lamell på minst en sida. Det är även valfritt med förgårds-mark eller terrass på första våningen. Bokaler, lokaler och marklägenheter med entréer mot gatan uppmuntras.

Sockel

"Det vi ser och upplever i ögonhöjd blir väsentligt eftersom det kommer nära och till stor del präglar intrycket av det byggda."
Ur Arkitekturpolicyn

Sockeln är alltid en till två våningsplan hög för att ge ett robust, variationsrikt och detaljerat möte med både gata och gårdsmiljö. Sockeln av tegel enligt materialpalett går helt ner i mark. Teglets murning, bearbetning och detaljering ges extra omsorg för att bidra till ett upplevelserikt gaturum i ögonhöjd. I sockelvåningen placeras entréer, bostadskomplement och eventuella lokaler med portar mot gatan. Portar och fönsterpartier placeras symmetriskt och i harmoni med fönstersättning på våningsplanen ovanför. Material utöver tegel i sockel ska hänga ihop färg, material och gestaltningsmässigt med byggnadens övriga plåtar, fönsterkarmar och balkonger.

En sockel som bidrar till aktivitet på gatunivån genom en mångfald av funktioner

- Trappa till innegård
- Garaginfart
- Lokal
- Bostadsentré
- Bokal
- Bostadskomplement (miljörum, cykelrum, tvättstuga)

Bildexempel - tegel möter mark

Bildexempel - en enhetlig och symmetriskt utformad fasad samt sockel med en mångfald av innehåll. Bottenvåningen är en liten del av byggnaden men utgör cirka 90% av upplevelsen för de som rör sig längs med gatorna.

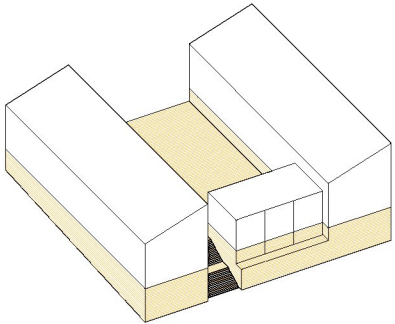
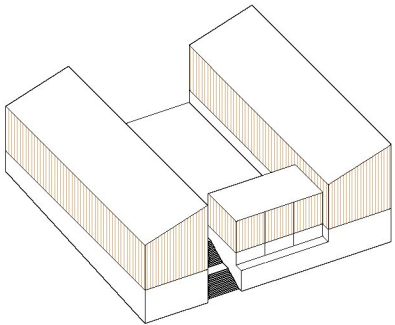
Fasad

"Fasaden ska gestaltas med omsorg om de människor som brukar byggnaden och de som vistas i det offentliga rummet".
Ur Arkitekturpolicyn

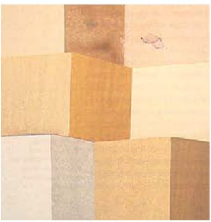
Fasader ovan sockeln utförs huvudsakligen i trä som återspeglar planens höga hållbarhetsambitioner. Träfasaderna ska ett obehandlat utseende d.v.s. inte målat eller laserat trä i kulör som avviker från materialets ursprungliga utseende. Punkthusen närmast naturreservatet, campingen och naturmark tillåts uppföras i puts i jordkulörer som harmoniserar med trä enligt angivet utsnitt ur Magnus Carléns konstverk Stadens ton. På avstånd ska kulörerna harmonisera och bidra till att materialiteten inte är avläsbar. Träfasaderna ger området en tydlig och sammanhållen identitet och betonar att planområdet bildar en ny årsring i Bredäng. Fönster och balkonger placeras symmetriskt på fasad för att ge ett lugnt och harmoniskt intryck. Höga, smala fönster med vertikal indelning och normal bröstning säkerställer goda dagljusförhållanden i bostaden. Karmar, plåtar och spröjs hålls ihop gestaltnings- och kulörmässigt med balkonger och dess materialpalett.

Bildexempel - träfasad i kv Taklampan, Stockholm

Föränderlig och organisk fasad med låg klimatpåverkan. Bildexempel - Trä av olika sort som är robust samt håller sig vackert och gränar över tid. Puts tillåts på punkthusens fasader närmst naturreservat, camping och naturmark.

Fasadernas ton ska ansluta till jordiga kulörer i Magnus Carléns konstverk Stadens ton, som illustrerar en viktig del av Stockholms identitet.

Bildexempel - Robust material i sockeln: Ljust tegel enligt palett. Två våningar sockelmaterial för att få sammanhållen sockel även mot innegård

Tak

"Taket är en betydande del av bebyggelsen som alltid ska beaktas vid planering av ny bebyggelse."
ur Arkitekturpolicyn

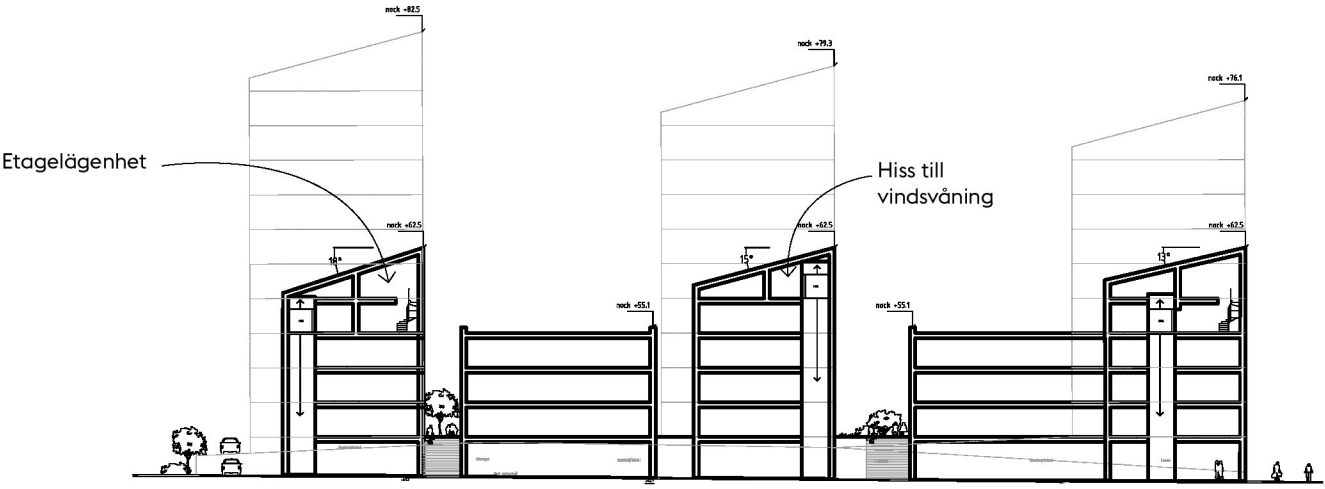
Taklandskapet varierar i höjd men har samma utformningsprincip för punkthus och lamellhus för att läsas som en helhet. Taken utformas som pulpettak som vänder sig mot söder för att tillvarata möjligheten att generera el genom solceller som integreras i tak. Takvinkeln ska vara mellan minst 13 och högst 18 grader. Endast begränsade hisstoppar och takkupor tillåts sticka upp ur taken. Övriga luckor, skyddsräcken etc, ges samma kulör som takplåten. Lågdelar som boende har utsikt över utformas som biotoptak som kan fördröja dagvatten och bidra till biologisk mångfald.

Bildexempel takutformning av de olika byggnadsvolymer. Svarta, integrerade solceller på pulpettak samt gröna biotoptak som bidrar till biologisk mångfald och dagvattenhantering på lågdelar som är synliga från lägenheter

Bildexempel variation av taklandskap genom olika höga volymer samt en kombination av pulpettak och flacka gröna tak

Hissens placering medger olika användning av vindsutrymme under pulpettak - antingen placeras hisschakt i högdelen och går upp till vinden eller så används vindsutrymmet som etagelägenhet.

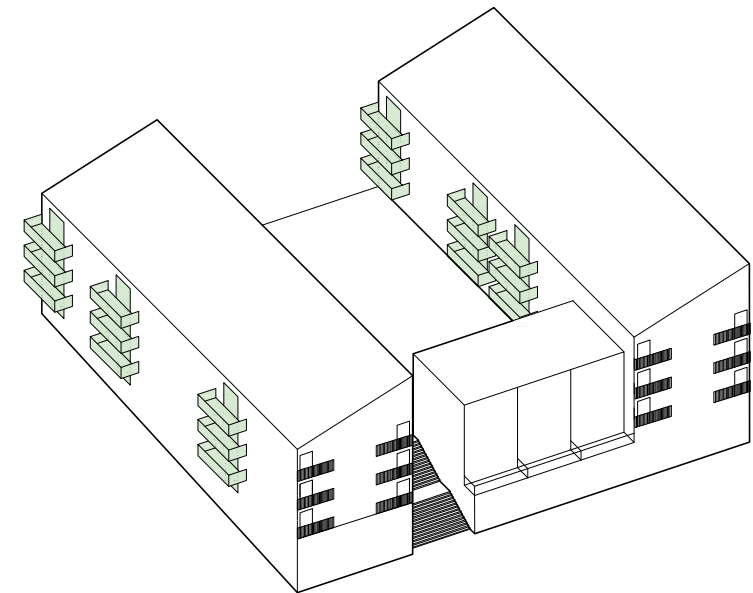
Bildexempel - balkonger mot gård med enkla pinnräcken, placerade ovan sockelvåning

Balkonger

”Balkonger bidrar till ett levande stadsrum med en visuell kontakt mellan utsida och insida.”
Ur Arkitekturpolicyn

För att främja socialt liv i kvarteren placeras större balkonger främst mot gård. Mot gård och på långsidor av byggnader tillåts utkragande balkonger. I högre punkthus görs företrädesvis indragna balkonger för att ge bättre vistelsevärden. I sockelvåning av tegel tillåts endast franska balkonger eller balkongdörrar mot uteplats. På gavlar mot gata tillåts inte utkragande balkonger på grund av närhet till gatutråd.

Balkonger utformas enhetligt inom hela planområdet med enkla vertikala pinnräcken i kulörer enligt färgpalett. Fronter på balkongplattor täcks av räcke eller plåt och räckesinfästningar integreras i räckesutfromningen. Balkongfronter kan också vara täta och utföras i trä lika fasad.

Principdiagram utskjutande och individuella balkonger på långsidor i byggnadens övre del av trä och grunda spanska balkonger på gavlar mot gata. Endast franska fönster med räcke lika balkong i sockelvåning av tegel.

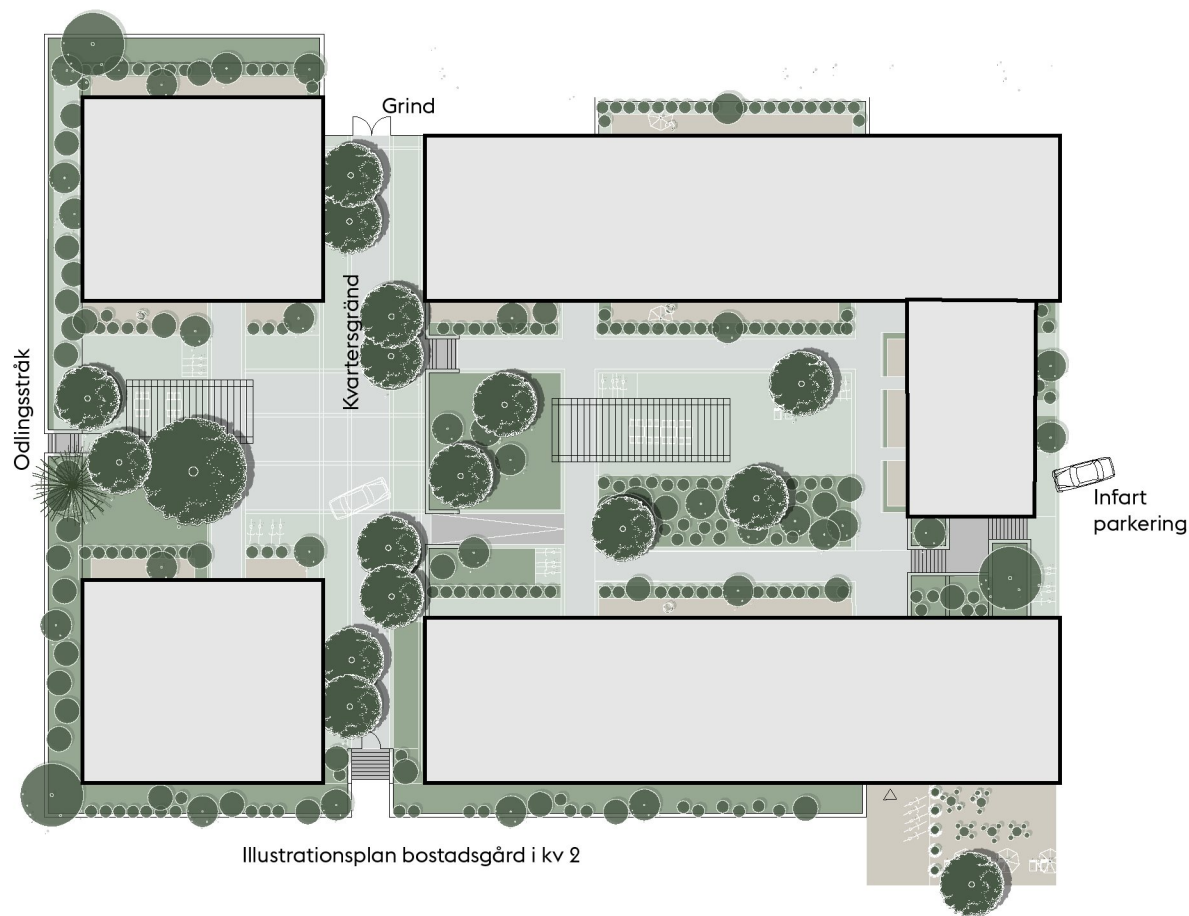
Bildexempel täckt balkongfront i trä lika fasad

Bildexempel enkelt pinnräcke i smide

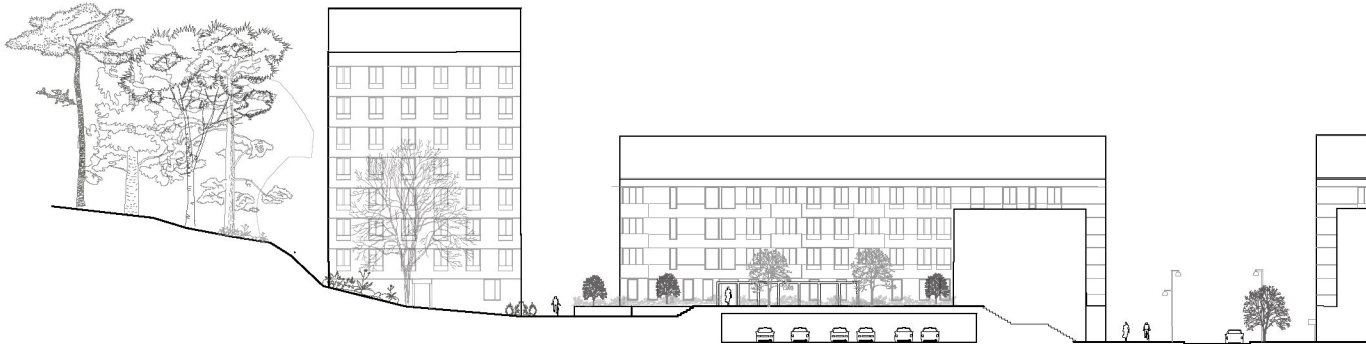
En kulör från färgpalett väljs för balkongräcken, fönsterkarmar och övriga plåtdetaljer

Illustrationsplan bostadsgård i kv 2

Principsektion kv 2 genom camping, odlingsstråk, gård och gata

Principsektion kv 3 genom naturmark, gård och gata

Bostadsgårdar

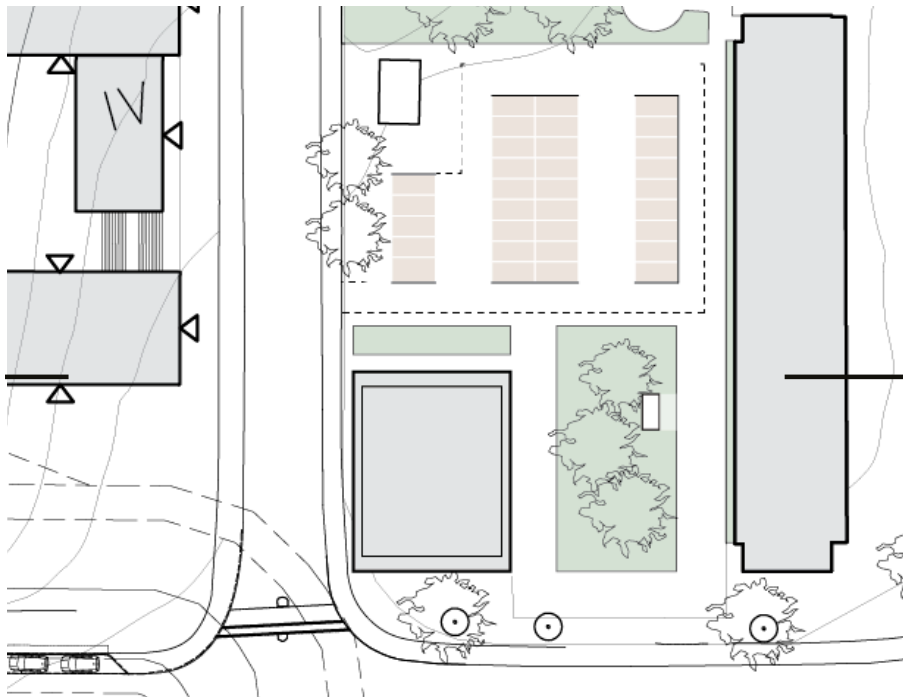
Landskap och arkitektur ska upplevas som en helhet. Bostadsgårdarnas utformning, färg och materialval samordnas med arkitekturen för att hänga ihop. Murar och trappor samordnas med bottenvånings material. Räckten, belysningsstolpar och övrig utrustning samordnas med byggnadernas plåtdetaljer och kulörer. Företrädesvis används material med låg klimatpåverkan och beständiga naturmaterial som trä och natursten.

Gemensamhetsskapande gestaltning ger förutsättningar för en miljö med många gemensamma platser för alla. Dessa platser ska underlätta och inspirera till samvaro och gemenskap grannarna emellan genom exempelvis gemensamma odlingslotter- och lådor, utomhuskök samt stora bord och många flyttbara stolar. Bostadsnära lekmiljö ska tillgodoses.

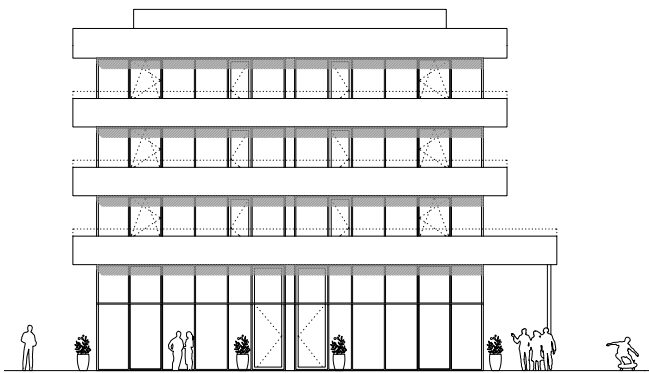
Stadens verktyg grönytefaktor (GYF) används för att säkerställa att hälsofrämjande grönska och ekosystemtjänster återfinns på gårdarna samt att dagvatten hanteras lokalt. Utgångspunkt för växtgestaltning kan vara naturmiljön i närområdet.

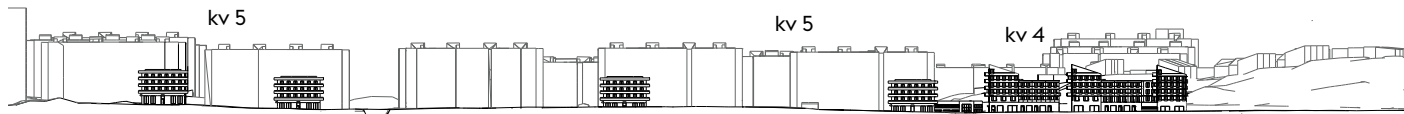
Bildexempel bostadsgård i kv 2

Illustrationsplan bebyggelse på befintliga parkeringsplatser (illustration: Kjellander Sjöberg/Svenska Bostäder)

Bildexempel utformning bebyggelse på befintliga parkeringsplatser (illustration: Kjellander Sjöberg/Svenska Bostäder)

Bildexempel - fasadelevation längs Ålgrytevägen, östra sidan

KVARTER 5 - Bebyggelse på befintliga parkeringsplatser

Bebyggelsens grammatik

På delar av de befintliga parkeringsplatserna längs Ålgrytevägen föreslås en låg bebyggelse i fyra våningar som genom sin horisontella gestaltning tydligt underordnar sig de befintliga skivhusen. De är något indragna från gatan och bör ha förgårdsmark.

Sockel

Byggnaderna har en förhöjd sockelvåning som tillåts användas för både centrumändamål och bostäder. Sockelvåningen utförs i ljus tegel

Fasad och balkonger

Fasaden ovan sockeln utförs i trä. Balkongen och fasad gestaltas som en helhet.

Tak

Taken utförs som biotoptak och ska utöver funktionerna att bidra till biologisk mångfald och dagvattenhantering ha ett upplevelsevärde för de boende intill.

Bostadsgård

En gemensam grön bostadsgård mellan det nya tillägget och befintlig byggnad ska tillskapas och tillgängliggöras för boende i båda husen

Bildexempel utformning bebyggelse på befintliga parkeringsplatser (illustration: DinellJohansson/Primula)

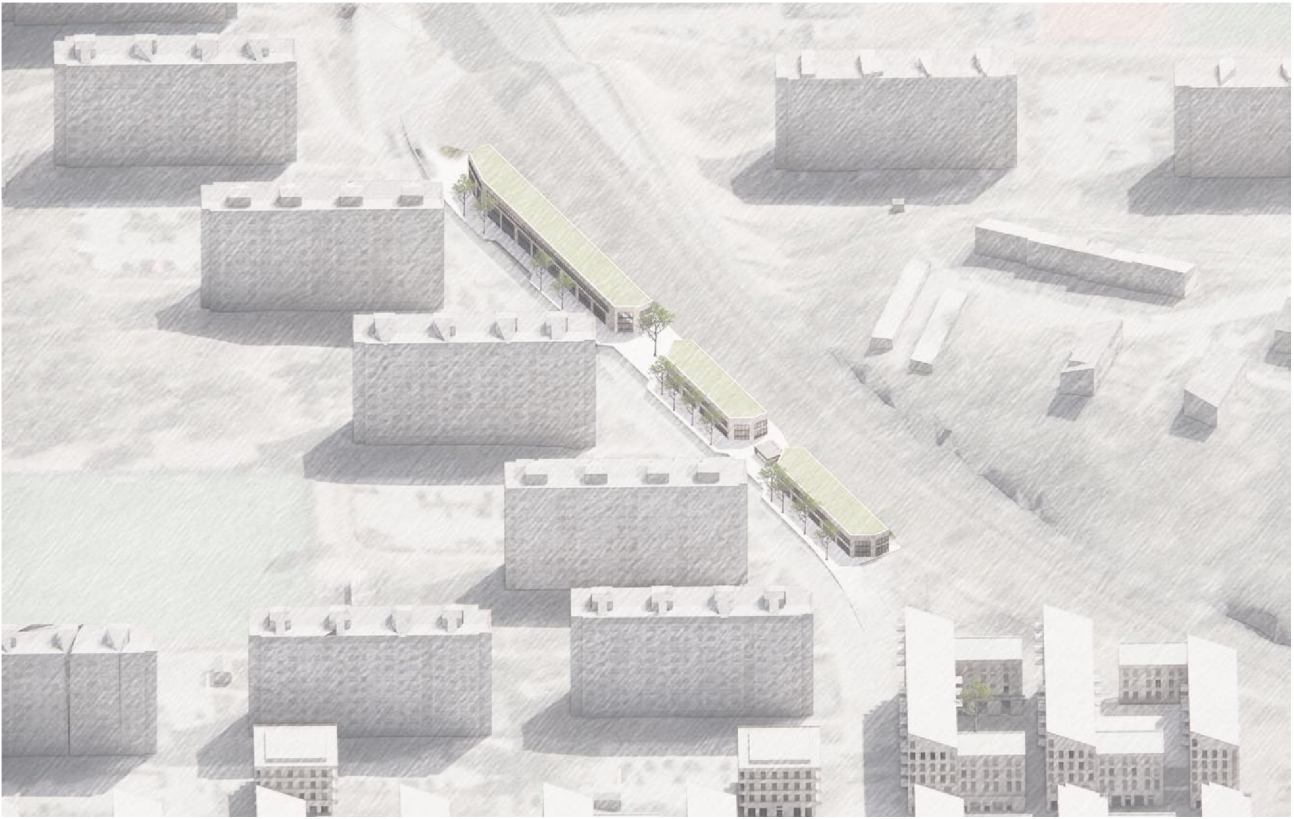
Bildexempel biotoptak

Materialpalett ska samspela och hänga ihop med övrig bostadsbebyggelse i planen.

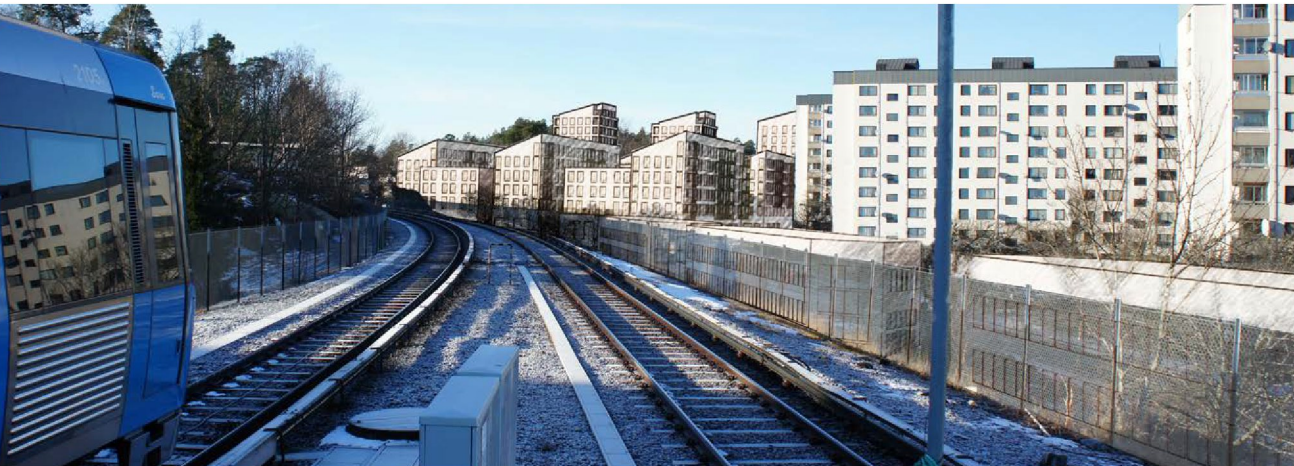
Bildexempel utformning bostadsbebyggelse på befintliga parkeringsplatser. Vy söderut från Ålgrytevägen

Möjlig uppdelning i fyra separata byggnadsvolymer

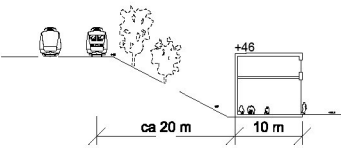
Mellanrummen utformas som entrétorg

Bildexempel, konstnärsateljéer från tunnelbaneperrong

KVARTER 6 - Konstnärsateljéer

Längs Stora Sällskapets väg, vid foten av slänten mot tunnelbanespåren planläggs för ateljéer. Bebyggelsen får utföras i två våningar med en högsta höjd som inte skymmer vyer mot skivhusen från tunnelbana och perrong. Planen medger en uppdelning av byggrätten i flera separata byggnadsvolymer och släpp mellan byggnaderna skapar både genom-sikt och möjliga entrétorg.

Ateljébyggnad som håller sig under tunnelbanans och perrongens höjd

Bebyggelsens grammatik

Byggnadernas uttryck formas utifrån verksamheterna behov, där både god tillgång till dagsljus och mörka lokaler är önskvärda. Stora fönsterpartier ger allmänheten möjlighet till inblick i byggnaden och bidrar även till närvaro i stadsrummet.

Fasad

Både gatufasaden och fasaden mot tunnelbanan bör behandlas som framsida, byggnaden bör öppnas upp med fönsterpartier mot alla sidor. En enkel, rationell och funktionell byggnad med en materialpalett som anknyter tydligt till skivhusen intill.

Tak

På taken tillåts taklanterniner men kan i övrigt utformas som biotoptak för fördröjning av dagvatten, bidra till biologisk mångfald samt ge ett upplevelsevärde från tunnelbaneperrongen.

Bildexempel, konstnärsateljéer från Stora Sällskapets väg

Materialpalett - ljus ädelputs och detaljer av trä eller mörkt stål

Illustrationsplan förskola och förskolegård. Gården planeras utifrån verktyget lekvärdesfaktor med tre zoner: trygg (närmast byggnaden), vidlyftigt och vild. Platsens naturmarkskaraktär är utgångspunkt för gestaltning.

Bildexempel, förskola i slutet av Stora Sällskapets väg

KVARTER 7 - Förskola

En ny förskola kan rymma 8 avdelningar med tillhörande utemiljöer planläggs i slutet av Stora sällskapets väg, i slänten mitt emot entrén till Bredängs camping.

Bebyggelsens grammatik

Förskolebyggnaden ligger i soutterräng och angörs från gatan. En byggnad tillåts i tre plan där angöring sker från gatunivå och avdelningarna ligger på plan ett och två. Byggnaden tillgängliggörs med hiss. Byggnaden ges karaktären av en robust och kompakt kub med väl tilltagna ljusinsläpp.

Sockel

Sockelvåningen i tegel enligt materialpalett utförs indragen från gatan vilket ger en väderskyddad entrésituation som en generös gest till barn och föräldrar.

Fasader

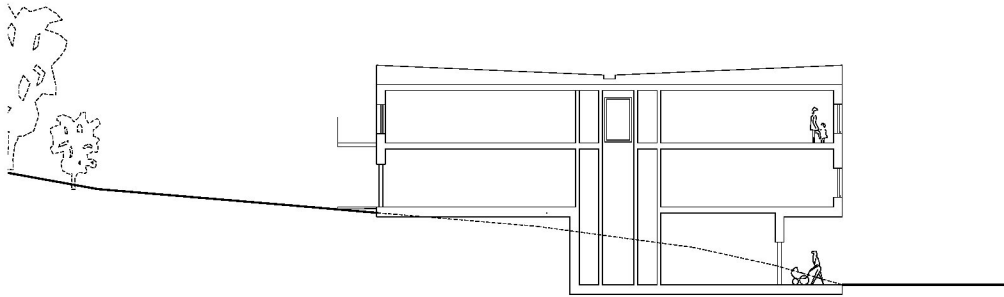
Uttryck på fasader knyter an till bostadsbebyggelsen i planområdet med en sockelvåning i ljust tegel och övriga våningsplan i trä. Fönster sätts symmetriskt och bröstningar anpassas i höjd till barnperspektiv.

Tak

Taket utförs flackt med takvinkel enligt illustration för att samspela med den låga bebyggelsen på campingen intill och kunna omhänderta dagvatten från taket inom egen fastighet.

Gård

Förskolegården ska vara minst 3000m2 och ha hög lekvärdesfaktor där den befintliga naturmarken utgör stommen i gårdens gestaltning. Gårdens utformning ska inkludera ytor som är trygga, vidlyftiga och vilda.

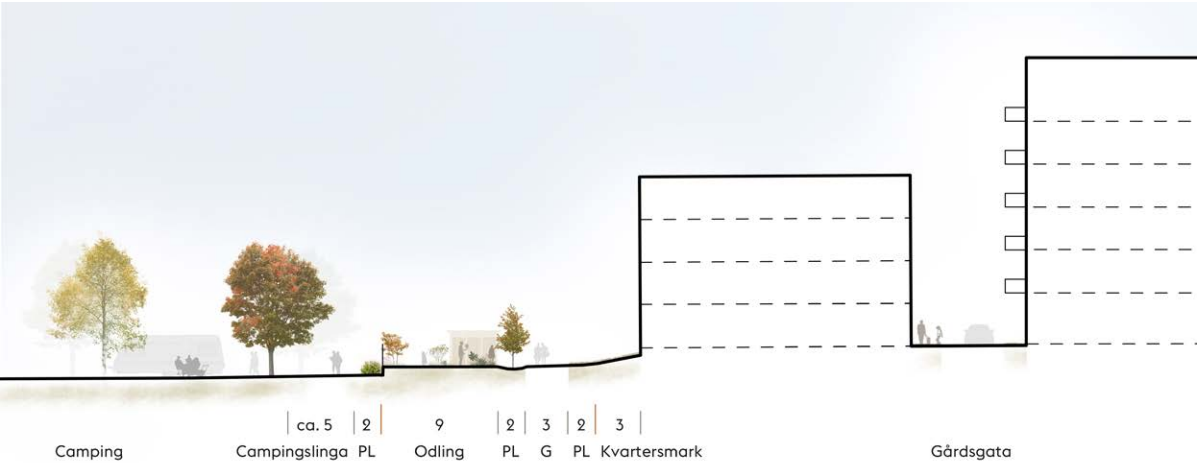
Principsektion förskola i soutterräng - sockelvåningen är indragen för att skapa en väderskyddad entrésituation

Materialpalett ska samspela och hänga ihop med övrig bebyggelse i planen.

Illustrationsplan camping

Principsektion campingens möte med nytt odlingsstråk och den nya bebyggelsen

KVARTER 8 - Camping

Bredängs camping har både kulturhistoriska värden och värden för Stockholm som turistdestination som ska värnas. Dessutom återfinns höga naturvärden och träd på campingens som behöver skyddas i planen. I och med att Bredäng växer behöver campingens integreras i stadsväven på ett nytt sätt. Campingens entrésituation uppdateras för att förbättra tillgänglighet till fots, med cykel och med bil samt synliggöra den service som finns på campingens idag. Områdets östra del minskas för att skapa ett rimligt avstånd till ny bostadsbebyggelse och ytan mellan camping och bostadskvarter planläggs som koloniområde, tillgängligt för allmänheten. Koloniområdet bidrar till ökad trygghet genom mänsklig närvaro samt ger en ny rekreativ grön miljö till stadsdelen. Den befintliga parkeringsplatsen söder om campingens integreras i campingens fastighet och kan användas för uppställning av husbilar vilket delvis kompenserar förlorade platser i öster.

Bebyggelsens grammatik

Planen medger fler campingstugor i en och två våningar. Dessutom medges utökad byggrätt genom påbyggnad i en våning av befintliga service- och entrébyggnader eller nybyggnad av två våningar. Ny bebyggelse utförs i trä med ett uttryck som tar inspiration från de ursprungliga byggnaderna på campingens från 60-talet.

Bildexempel, enkla campingstugor varsamt inplacerade i befintlig naturmark

Bildexempel, campingstugor i trä som anknäver i form till den ursprungliga 60-talsbebyggelsen på campingens

Allmän platsmark

Att gestalta staden handlar om att skapa god helhetsverkan, på en övergripande nivå innebär det ett samspel och att få en bra balans mellan allmän platsmark och kvartersmark. Ett gott resultat har sin grund i samverkan mellan stadens förvaltningar och inblandade byggaktörer.

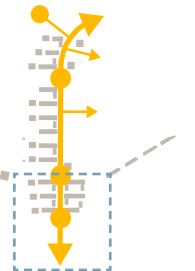
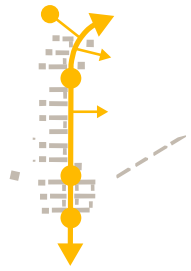
De offentliga rummen ska möjliggöra vardagliga möten och bidra till ett stärkt socialt liv i området. Planområdet definieras av fyra stråk vilka skapar ett ramverk för hantering av allmän platsmark. Stort fokus har lagt på att tillskapa tydliga kopplingar genom det nya planområdet, som länkar mot Sätmaskogen och mot centrala Bredäng. Bredängsparken och Sätmaskogen är samlande rum för hela Bredäng. Här finns stora rekreativa och gröna kvaliteter, vilka även blir viktiga för boende i den tillkommande bebyggelsen.

Ålgrytevägen löper i nordsydlig riktning och är områdets huvudgata. Stora Sällskapets väg, i öst-västlig riktning är en viktig länk mellan Bredäng centrum, planområdet och Sätmaskogen. Parkstråket kopplar samman Bredängsparken med Sätmaskogen och har stor betydelse som en grön och rekreativ länk genom området. Odlingstråket kopplar samman Stora sällskapets väg och Parkstråket i nord-västlig riktning.

I korsningspunkter, där stråken möts, föreslås platsbildningar som utgör samlingspunkter och underlättar orienteringen genom området. Sekvenser av målpunkter och blickfång i stråken är viktiga för att locka till rörelse och vistelse.

Plats för konst	Grillplats	Träning/Idrott
Biologisk mångfald och blomsterprakt	Odling	Naturkänsla
Ekologisk förstärkning	Ätbara frukter	Hundrastgård
Nya gatuträd	Pulkabacke	Minigolf
Dagvattenhantering	Festplats	
Uteservering	Lek / Naturlek	

Ålgrytevägen

Ålgrytevägen löper runt hela Bredäng och kopplar Bredäng mot Sättra. Gatan har karaktär av 'parkway', med en dragning anpassad till topografin, husen förskjuta från gatan och naturmark eller trädplantering längs sidorna. Gatans befintliga karaktär präglas av en konsekvent trafikseparering, där gång- och cykeltrafikanter främst korsar vägen planskilt genom gångtunnlar. En stor del av Ålgrytevägen berörs av detaljplanen. Den sträcka som berörs av detaljplanen kan delas in i tre delområden:

Delområde 1: söder om Stora Sällskapets väg

Delområde 2: mellan Parkstråket och Stora sällskapets väg

Delområde 3: norr om Parkstråket

Varje delområde har en egen karaktär baserad på de förutsättningar som gatans dragning, befintliga träd, strukturplanens utformning och ledningsdragningar ger.

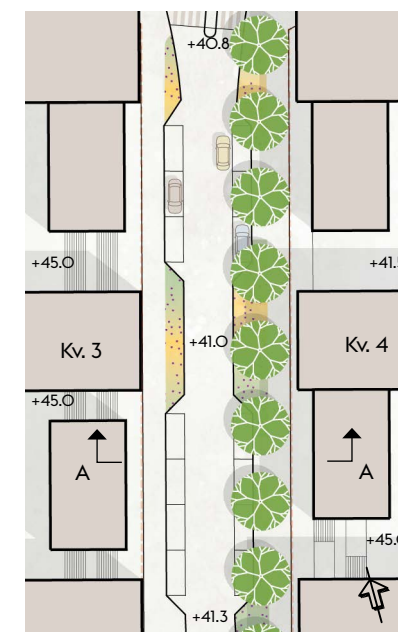

Ålgrytevägen idag, parkway-karaktär med lönnallé på östra sidan och naturmark på västra sidan.

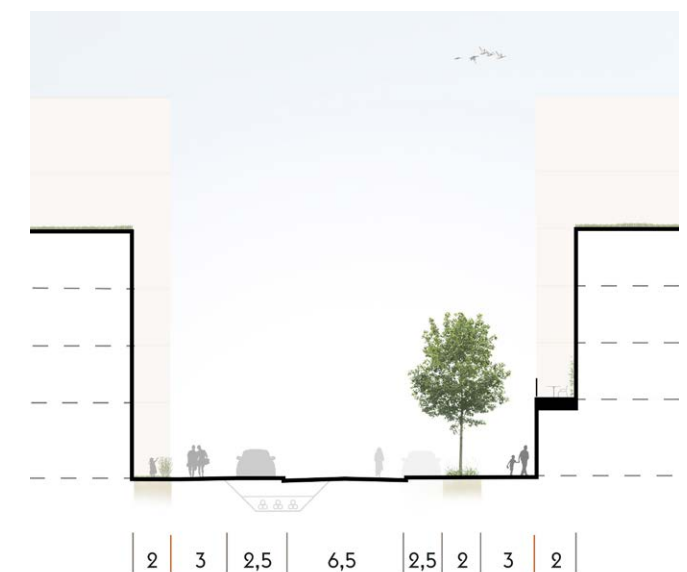
Delområde 1: Södra delen av Ålgrytevägen

Söder om Stora Sällskapets väg tillskapas ny kvartersbebyggelse på båda sidor om gatan, vilket ger ett slutet gaturum i denna sträcka. På grund av ledningsförläggning i gatan kan trädplantering bara utföras längs östra sidan, som en förlängning av den befintliga allén. Tillskapandet av förgårdsmark blir därmed extra viktig längs denna sträcka för att bibehålla ett grönt gaturum.

Mot tunnelbanespåren i söder sparas en parkyta med befintlig grupp av tallar och en större ek. Nyplantering av träd och modulering av marken ger en enkel lokal parkyta. På västra sidan finns en grön koppling mot naturmarken på höjden.

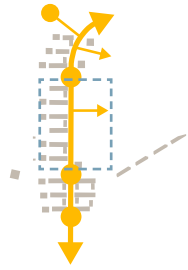

Planutsknitt 1:1000

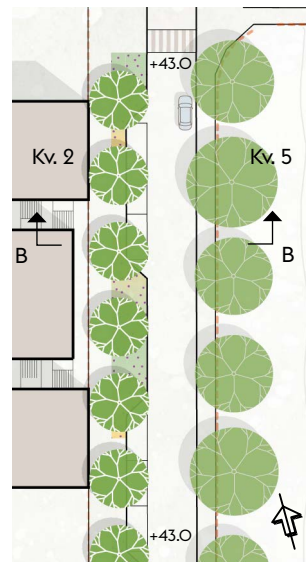
Kv. 3 FG G A Körbana A PL G FG Kv. 4

Principsektion A-A 1:400
Förgårdsmarkens utformning beror på om det är lokal eller bostad. Bostäder på högra sidan och lokal på vänstra sidan.

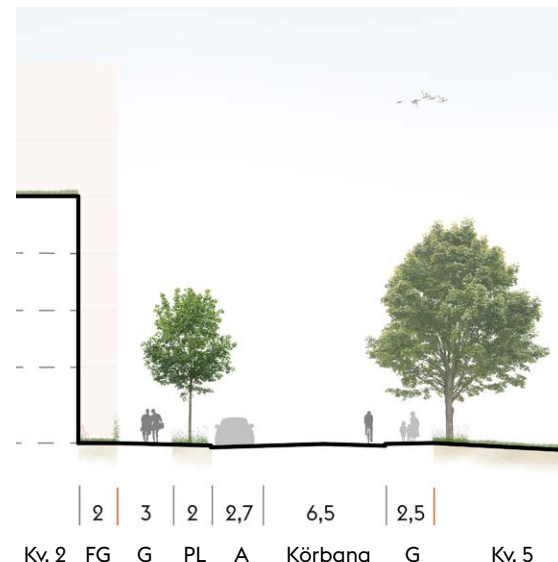

Delområde 2: Mellersta delen av Ålgrytevägen

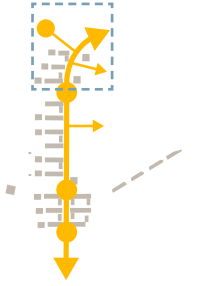
Mellan korsningen med Stora sällskapets väg och Parkstråket löper Ålgrytevägen i en lång raksträcka. Längs västra sidan finns en befintlig lönnallé vilken till största del behålls. Gaturummet i stort avgränsas av de befintliga skivhusen vilka står på olika distans från Ålgrytevägen. Den nya bebyggelsen i väster får ett tätare möte mot gatan. Här anläggs en separat planteringszon med nya träd som bryter ned skalan i gaturummet, och svarar mot den befintliga allén på motstående sida.

Planutsknitt 1:1000

Principsektion B-B 1:400

Delområde 3: Norra delen av Ålgrytevägen

Norr om Parkstråket svänger Ålgrytevägen österut. Husen möter gatan på ett friare sätt, och större ytor med förgårdsmark kan tillskapas, med nya träd i naturlika planteringar som kopplar mot naturmarken. På gatans östsida behålls grupper med tallar och befintlig lönnallé till största del.

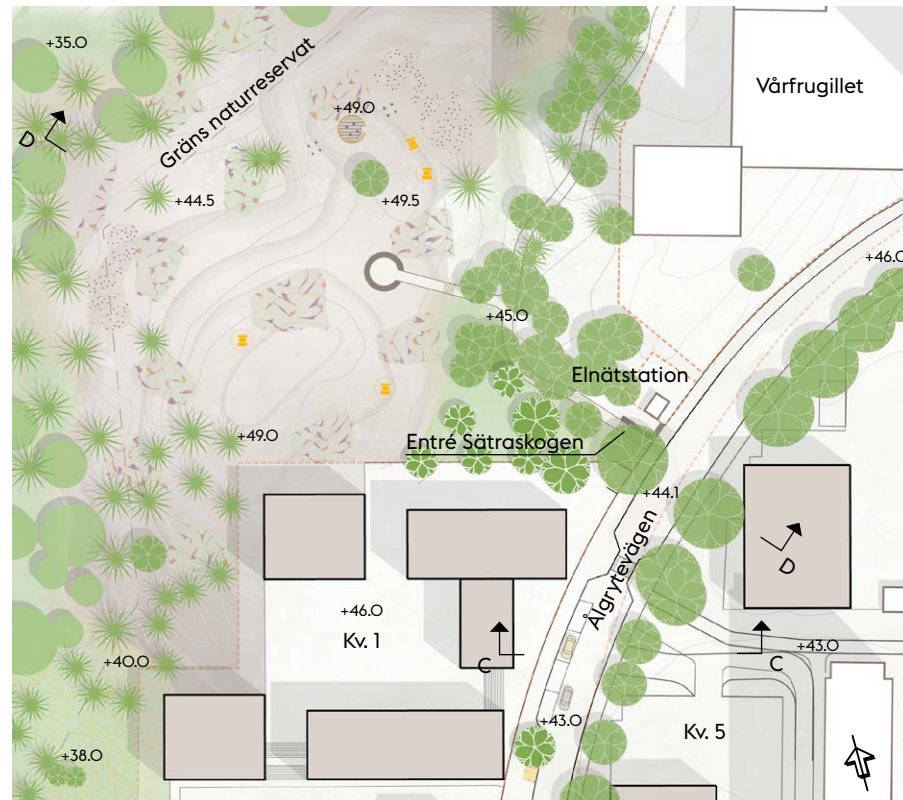
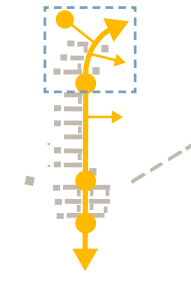
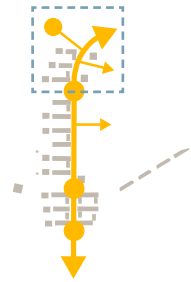
Norr om den nya bebyggelsen finns ett stycke sparad naturmark. Detta blir en viktig länk mot befintlig hållmark med utsikt över Mälaren, och även vidare ner mot Sät-raskogen. En entréplats mot gatan bjuder in och signalerar att detta är ett allmänt stråk. En ny övergång över Ålgrytevägen förstärker kopplingen mot Bredängspar-ken. Trappor föreslås för att tillgängliggöra hållmarken. Uppe på utsiktsplatsen före-slås enkla sittplatser och grillplatser. Möjligheten att nyttja befintliga fundament till kraftledningsstolpar som bas för nya utsiktsplattformar utreds.

Mossa, ljung och unga tallar och björkar bildar intressant naturmiljö.

Långa vyer över Mälaren.

Planutsnitt visar norra delen av Ålgrytevägen och utsiktsplatsen. Skala - 1:1500

Kv. 2	Varierar	3	2,7	6,5	2,5	Kv. 5
	Förgårdsmark	G	A/PL	Körbana	G	

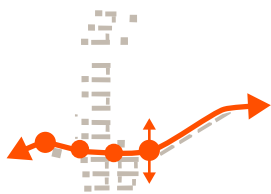
Principsektion C-C 1:400

Utsiktsplatsen förädlas med olika platsbildningar

Sektion D-D 1:400. Sektion visar dramatiska höjdförhållanden från Ålgrytevägen ner mot naturreservatet.

Stora Sällskapets väg

Stora Sällskapets väg förbinder Bredäng centrum med Sätmaskogen. Gatan är idag en viktig länk för gående, med målpunkter i befintliga bostadshus, Sätmaskogen och Bredängs camping. I planen tillskapas även en separat cykelbana längs gatans södra sida, vilken länkar till lokala cykelstråk. Här delas sträckan in i tre delområden:

Delområde 1: vid ateljéhusen

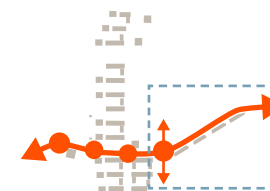
Delområde 2: vid korsning med Ålgrytevägen och Odlingsstråket

Delområde 3: entré till Sätmaskogen och Bredängs camping

Varje delområde har en egen karaktär baserad på de förutsättningar som gatans dragning, befintliga träd, strukturplanens utformning och ledningsdragningar m.m. ger.

Triangelomtens sydvästra gräns mot tunnelbanan.

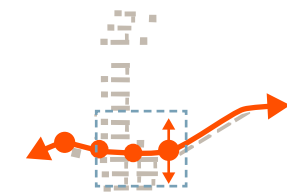
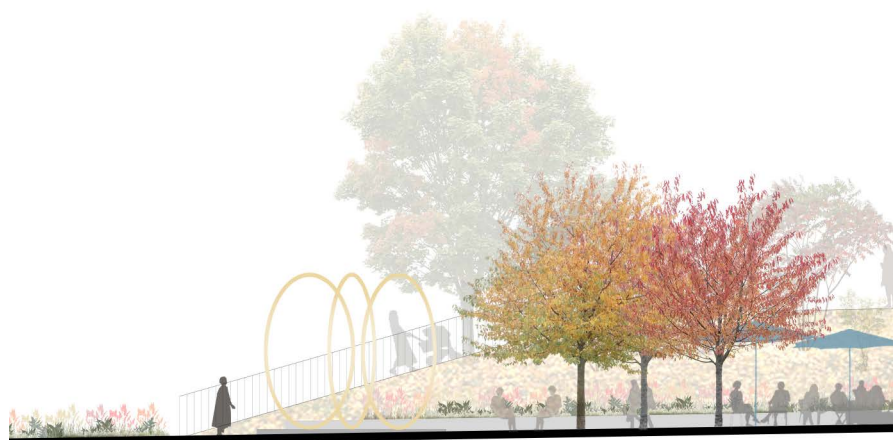
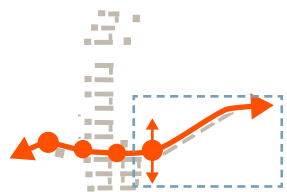
Delområde 1: Vid ateljéhusen

Mot Bredängs centrum föreslås en huslänga innehållande konstateljéer. Befintliga träd sparas längs gatans norrsida, och nya träd planteras mellan angöringsfickorna på södra sidan. Bebyggelsen möter gatan utan förgårdsmark.

Väster om ateljéhusen sparas en parkyta. Befintliga träd sparas i slänten mot tunnelbanan, och nya träd planteras i grupper som bildar ett inre parkrum. Här anläggs gräs- och ängsytor som kan nyttjas för lek, umgänge och vila. Den befintliga cykelvägen dras om genom parken så att den möter en befintlig parkväg mot Bredängs parken. Skyfallsytan är dimensionerad att ta hand om 200m³.

Planutsnitt 1:1000

Torget med plats för konst och uteservering

Delområde 2:

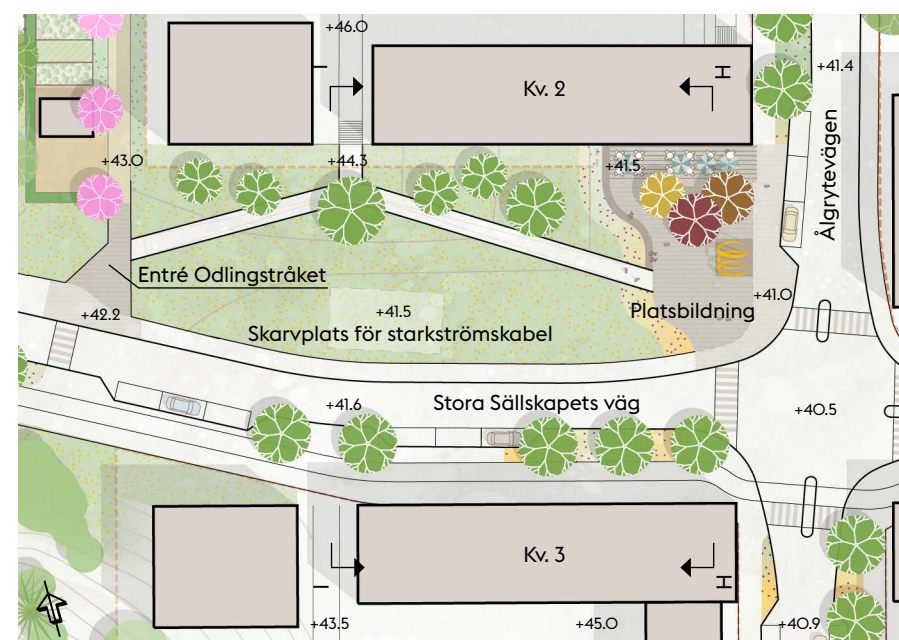
Vid korsning med Ålgrytevägen och Odlingstråket

Kring korsningen med Ålgrytevägen föreslås en koncentration av ny bebyggelse. Öster om korsningen sparas befintliga träd längs gatans norrsida. Nya träd planteras där möjligt längs södra sidan, men utrymmet begränsas av hållplatsläge för buss och angöringsfickor. Bebyggelsen möter gatan utan förgårdsmark.

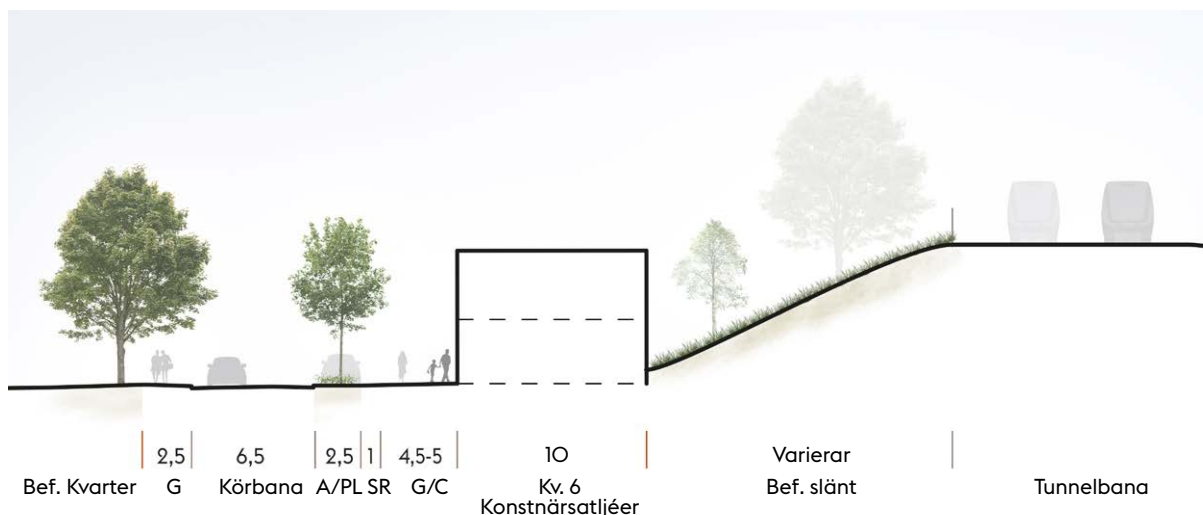
Väster om korsningen anläggs en liten platsbildning med möjligt läge för en lokal i bottenplan. Platsbildningen får ett gynnsamt södervänt läge. Träd med lätt skugga, prydnadsplantering och sittplatser föreslås. Platsen är även ett möjligt läge för konstnärlig utsmyckning i någon form. Här finns även en koppling upp mot gårdarna inom kvarteren.

Markförläggning av kraftledning med skarvplats skapar begränsningar för byggnadernas utbredning, och även hur marken kan anläggas. Ovan skarvplatsen anläggs ängs- och gräsytor, vilket ger ett brett grönt gaturum. I korsningen med Odlingstråket tillskapas en entréplats.

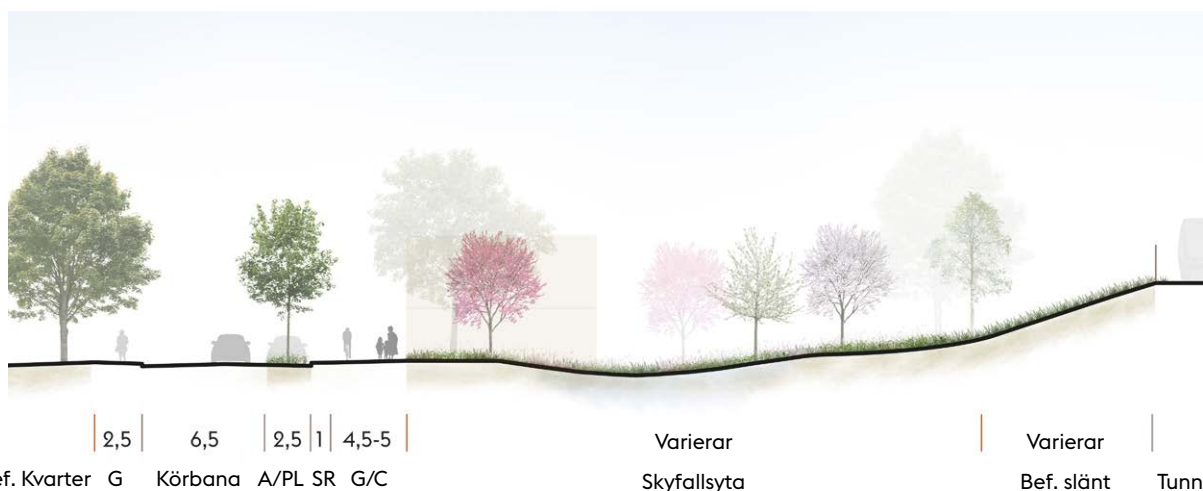
Längs södra sidan planteras nya träd mellan angöringsfickor. Naturmark ansluter mot gatan väster om bebyggelsen.

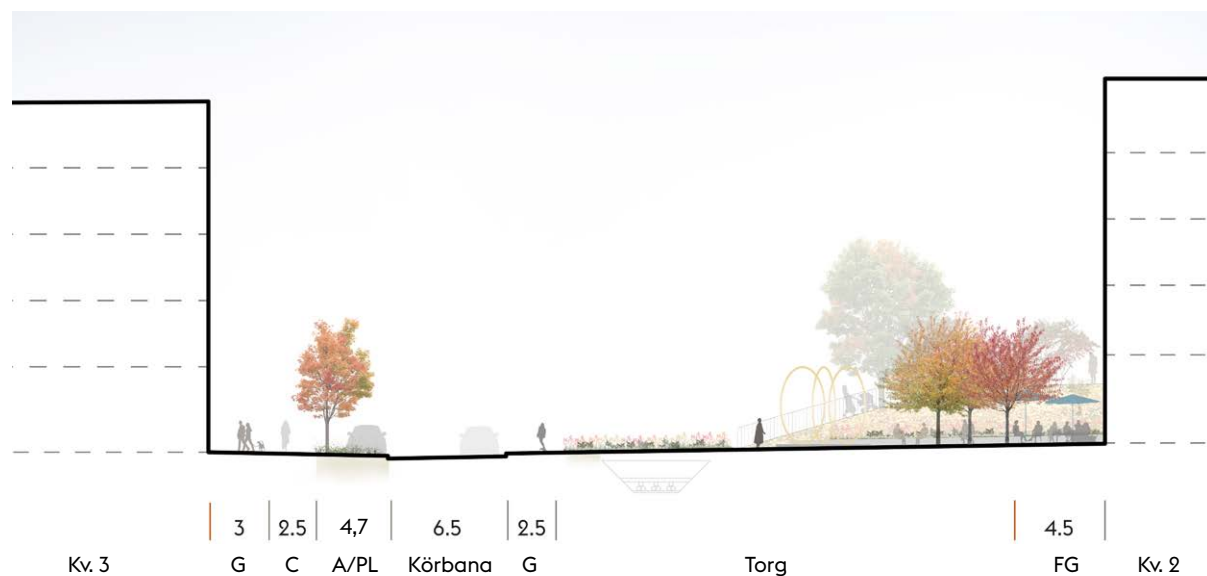
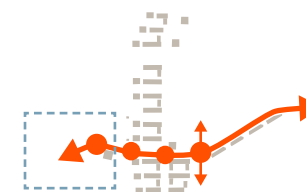
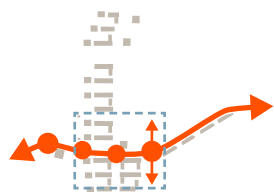
Planutsnitt 1:1000

Principsektion F-F 1:400

Sektion G-G 1:400

Sektion H-H 1:400

Sektion I-I 1:400

Delområde 3: Entré Sätmaskogen och Bredängs camping

Stora Sällskapetets väg avslutas vid entrén till Bredängs camping och Sätmaskogen. Här öppnar sig en dalgång ned mot Sätmaskogen, med stora ekar som inramning på bägge sidor. Den nya gång- och cykelbanan längs Stora Sällskapetets väg förbättrar kopplingen mot naturreservatet för gående och cyklister.

I dagsläget finns ett utegym, hundrastgård och elljusspår inom den öppna parkytan. Entrén till Sätmaskogen förtydligas genom en tydligare entréplats och strukturering av funktioner i stråket. En ny bangolfbana föreslås ersätta den befintliga bangolfen i Parkstråket, och hundrastgården flyttas till Parkstråket. Lekfunktioner föreslås öster om bangolfen, med koppling mot förskolans gård. Det befintliga elljusspåret förskjuts västerut, och får en egen entréplats med utegym. Det är av stor vikt att staket och gränser kring campingplatsen och minigolfen utformas med hänsyn till det allmänna stråket, och hålls låga och inklädda av växtlighet.

Vid campingens entré anläggs en ny vändplan, med trädplantering för att minska andelen hårdgjord yta.

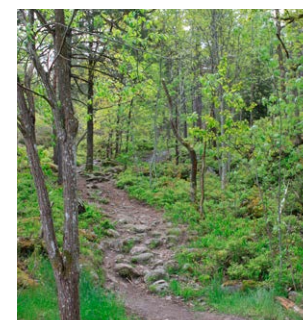
Spontan Lek i Sätmaskogen

Vida vyer från höjderna i reservatet

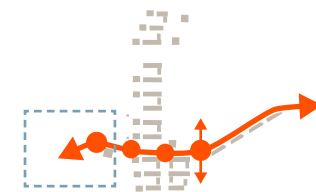
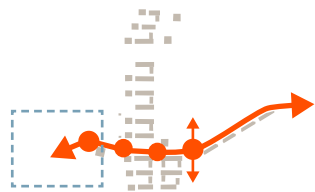
Barnspår

I reservatet finns många stigar som kompletterar gångstråk

Ekbyn ramar in dalstråk

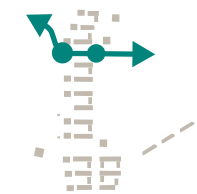
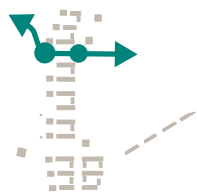
Camping 7.5 Gräs 4.5 G 4 Gräs Häck var. Bangolf Naturmark

Sektion J-J – 1:400

Camping var. 9 var. 1 4.5 var. SR G/C Äng Naturmark

Sektion K-K 1:400

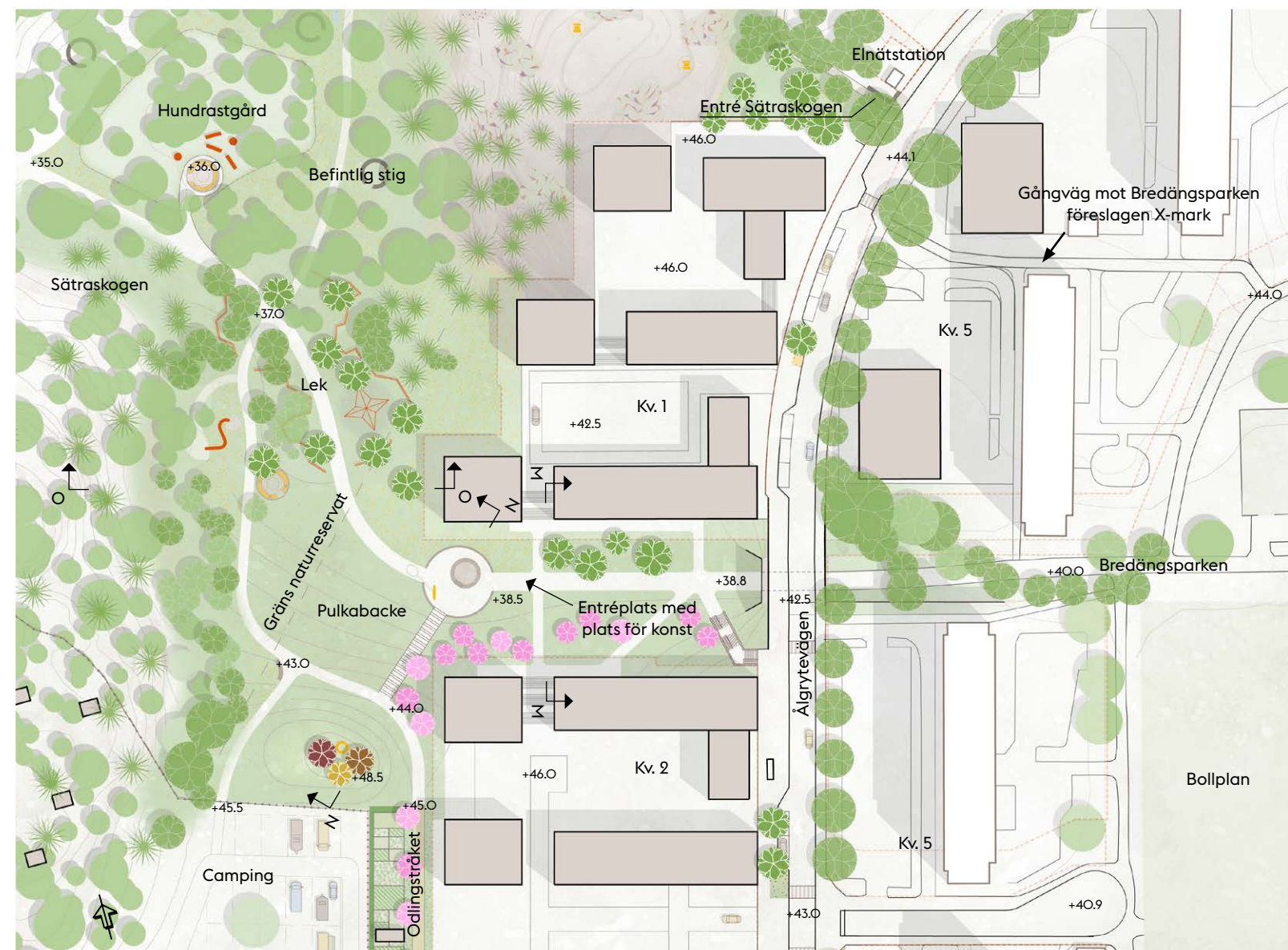
Parkstråket

Parkstråket förbinder Bredängsparken med Sätmaskogen i ett trafikseparerat park- och grönstråk. Den befintliga gångtunneln under Ålgrytevägen upplevs idag som gränsen för Bredängsparken. Här tar den asfalterade parkvägen slut och övergår i grusade stråk ut mot naturen. Väster om Ålgrytevägen finns idag en bangolfbana och en slänt med blommande träd vilken nyttjas som pulkabacke. I Bredängsparken finns stora gräsytor, ytor för lek och sport, konstverk, prydnadsplanteringar samt en plaskdamm. Parken har stor betydelse i närområdet, och blir en viktig tillgång även för de nya boende inom detta planförslag.

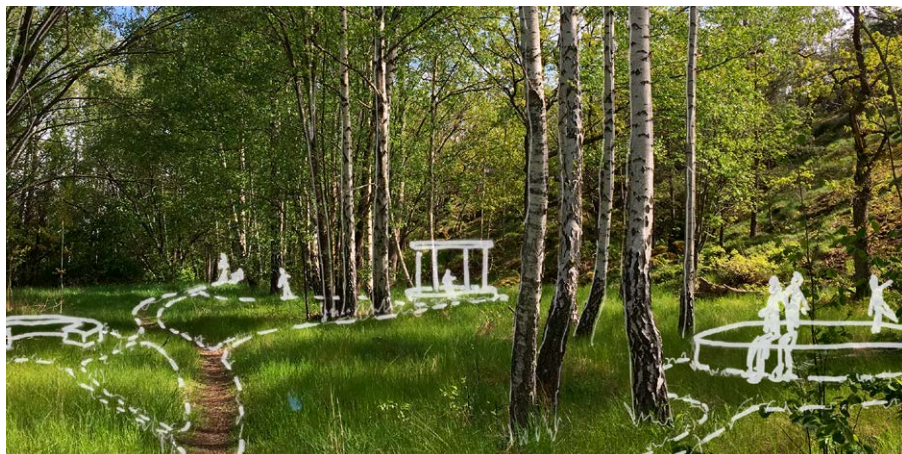
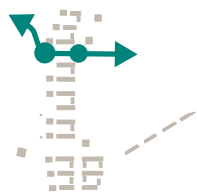
I planförslaget förlängs parkkänslan ut mot Sätmaskogen, där en ny platsbildning förmedlar mötet mellan naturreservatet och Bredängsparken. Platsen föreslås som lämplig för ett konstverk eller ljusinstallation som kan bli ett riktmärke inifrån Bredängsparken. Blommande träd nyplanteras i slänten ned från Odlingstråket och mot den nya bebyggelsen. I anslutning till stråket anläggs en delvis nyskapad pulkabacke med en dramatiserad höjdpunkt. Det befintliga brynet med block och ekar som i dagsläget är skymt av slyuppslag röjs fram, och bildar en bakre vägg mot pulkabacken. In mot reservatet anläggs ytor för naturlek. Paviljonger och sittplatser infogas i björkskogen intill stråket. En bit in i reservatet anläggs en ny hundrastgård, som ersättning för befintlig rastgård vid Stora Sällskapetets väg. Hundrastgården anläggs i delvis kuperad terräng med hällar och stockar, som ger goda möjligheter för rörelse.

Blommande buskar och mindre träd tillför stora kvalitéer till dagens slänt

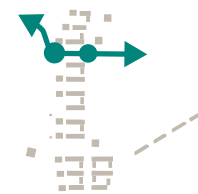
Planutsnitt 1:1500

Nya platsbildningar i björskogen

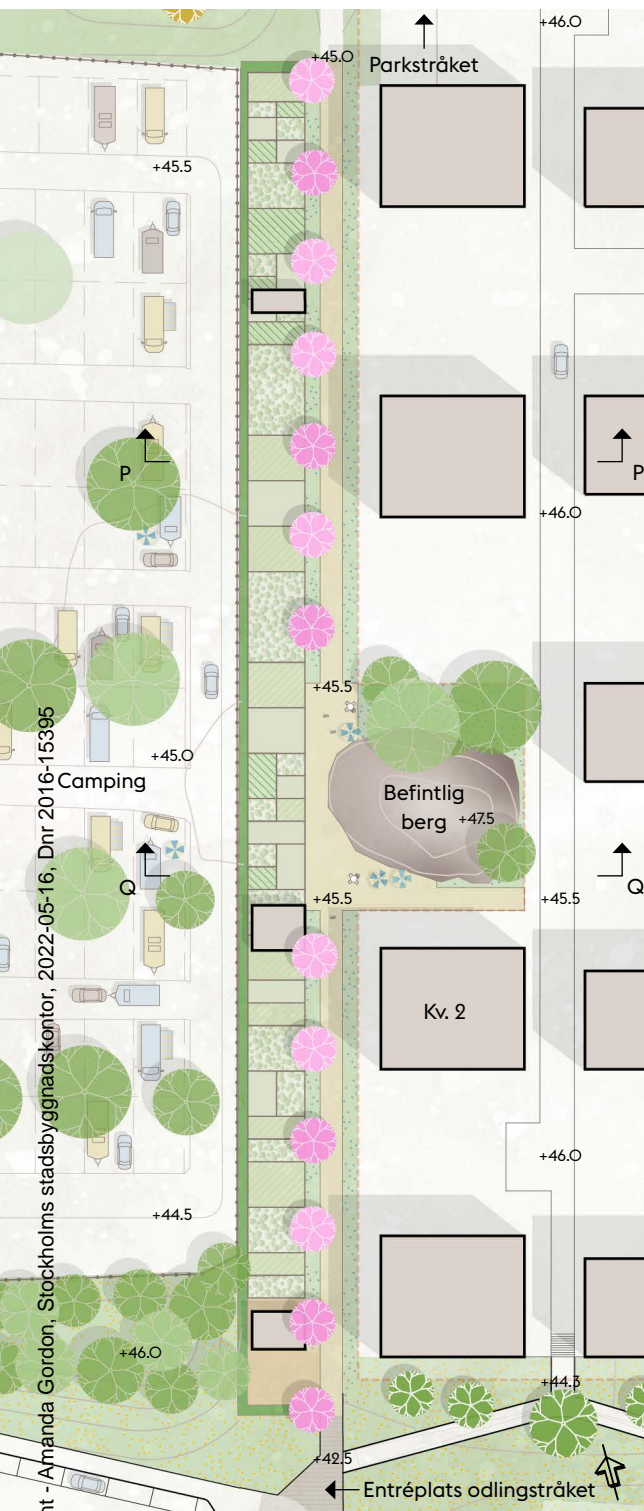
Kv. 1 | 5 | FG | 3.5 | Gångstråk | 5 | FG | Kv. 2
Sektion M-M 1:400

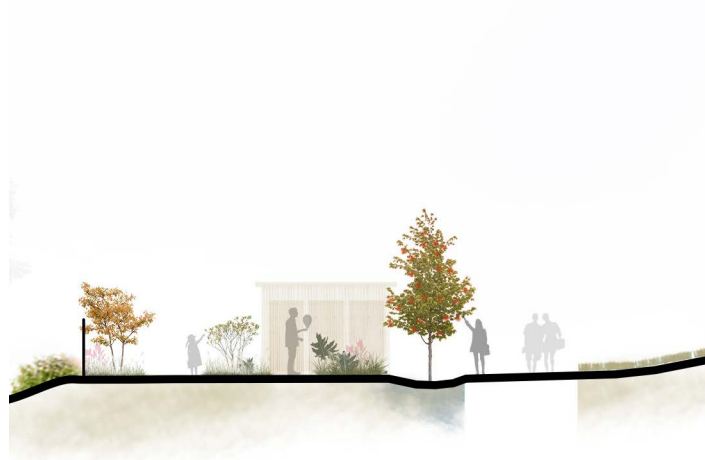
Utsiktsplats | Pulkabacke | 2.5 | Gångstråk | Pulkabacke | Entréplats med plats för konst | 5 | FG | Kv. 1
Sektion N-N 1:400

Naturmark | Rutsch | 2.5 | Gångstråk | Balansbana | 3.5 | Gångstråk | Klätterställning | 5 | FG | Kv. 1
Sektion O-O 1:400

Planutsnitt - 1:1000

Odlingstråket

Odlingstråket kopplar samman Stora Sällskapet väg och Parkstråket, och ger möjlighet för nya rörelsemönster mellan campingplatsen och den nya bebyggelsen. Stråket blir ett kombinerat park- och odlingsstråk. En zon planläggs för odling, med tanken att upplåtas till en odlarförening. Parallellt löper ett allmänt gångstråk genom parkmark. Odlingslotterna ger variationsrik upplevelse längs stråket, och bidrar till den biologiska mångfalden i området. Odlingskaraktären förstärks av fruktträd som planteras utmed gångstråket. Angöring till odlingsstråket sker från Stora Sällskapet väg, och här föreslås även en yta för upplagring av jord mm. Förrådsbyggnader samlas till några platser längs stråket. I mitten av stråket tillskapas en liten park med naturmarkskaraktär runt en befintlig klippvall. Här föreslås ytor för samling och grill.

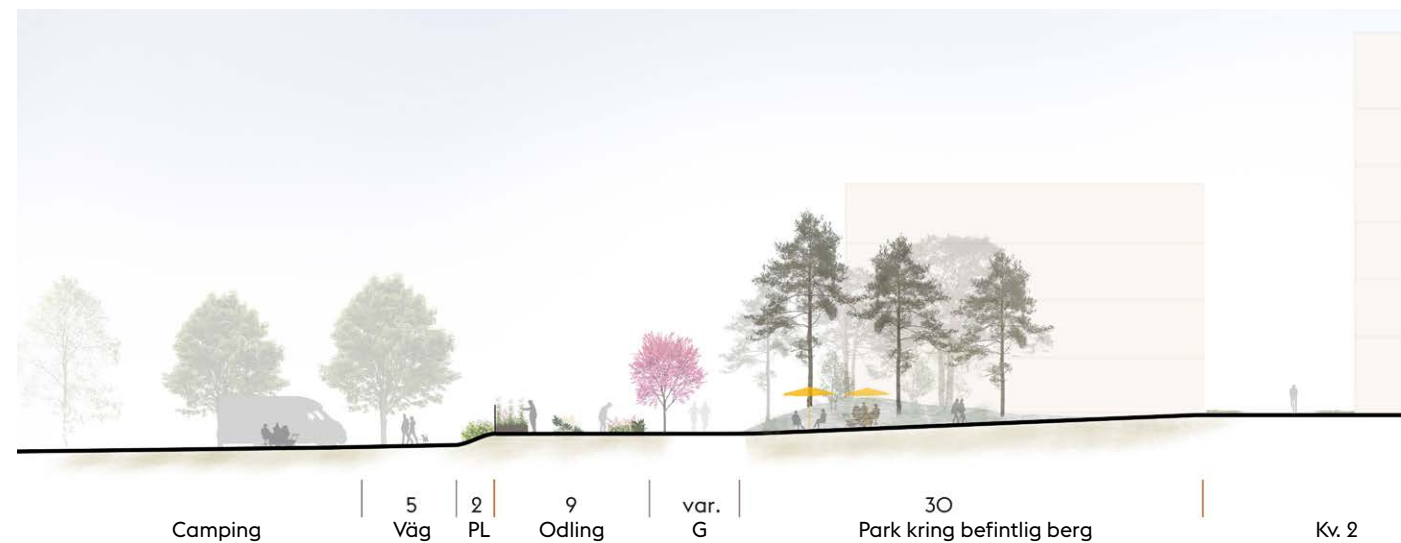
Odlingstråket utgör även ett tillgängligt stråk till den nya bebyggelsen, och förmedlar den stora höjdskillnaden mellan den nya exploateringen och den kringliggande terrängen.

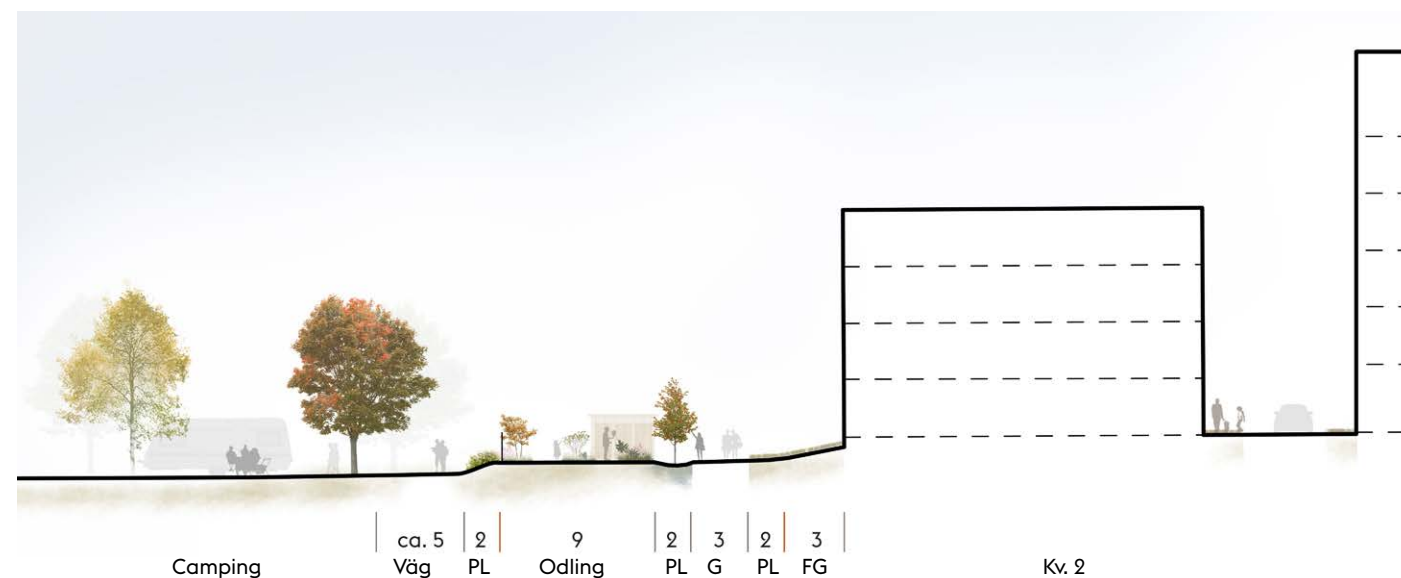
Referensbild - Blommande fruktträd

Referensbild - Odlingslotter

Sektion P-P - 1:400.

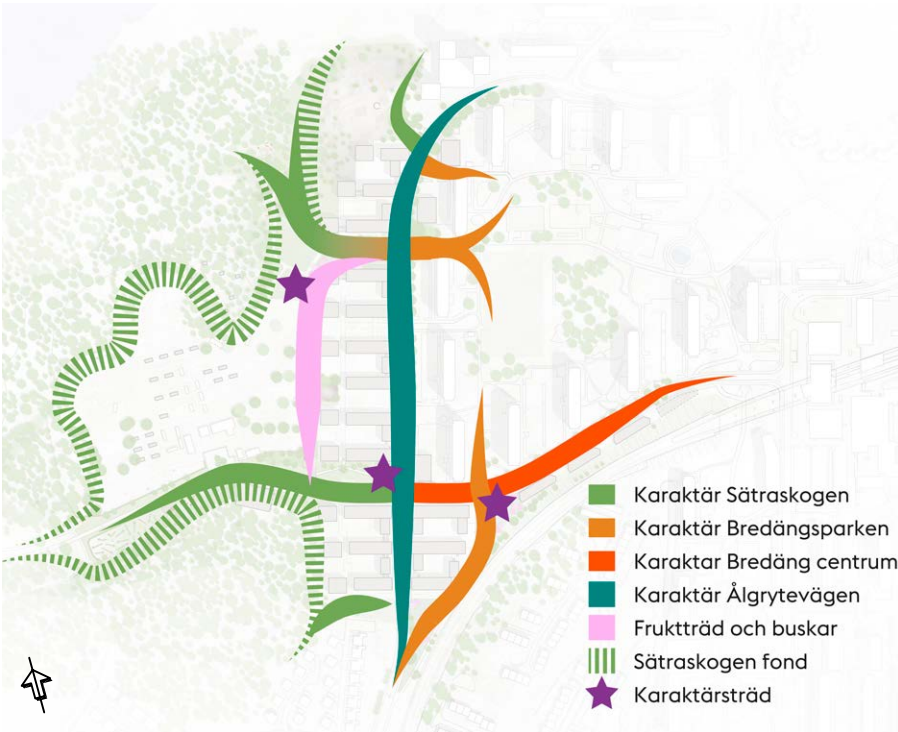
Principsektion Q-Q - 1:400.

Vegetation

Bredäng präglas av grönska med sparade naturområden som inpassats i bebyggelsestrukturen. Planområdet angränsar till Sätorskogen, och detta möte återspeglas i områdets vegetation. Valet av växter varierar beroende på gatorna och platsernas läge i förhållande till omgivningen, med en gradient av mer kultiverade växter inom området mot mer inblandning av inhemska arter i anslutning till det omgivande naturlandskapet. Befintliga träd bevaras i största möjliga utsträckning, för att ge en kontinuitet och en variation i växtmaterialet. Längs Ålgrytevägen väljs gatuträd med utgångspunkt i den befintliga lönnallén. I odlingsstråket tillförs fruktträd som bidrar med blomning och ätbar frukt.

Vegetationen bidrar även med viktiga ekosystemtjänster:

- Trädplantering längs gatorna bidrar till luftrening, klimatreglering och bullerdämpning.
- En variation av arter föreslås för att bidra till ökad biologisk mångfald och resiliens.
- Växtval som gynnar pollinerande insekter, t ex genom tidigblommande träd.
- Ängsplanteringar kan tillföras i parkytor för att gynna insekter.
- Infiltration, rening och fördröjning av dagvatten sker i öppna växtbäddar och skelettjordar.

Referensbild - Skyfallsyta

Dagvatten

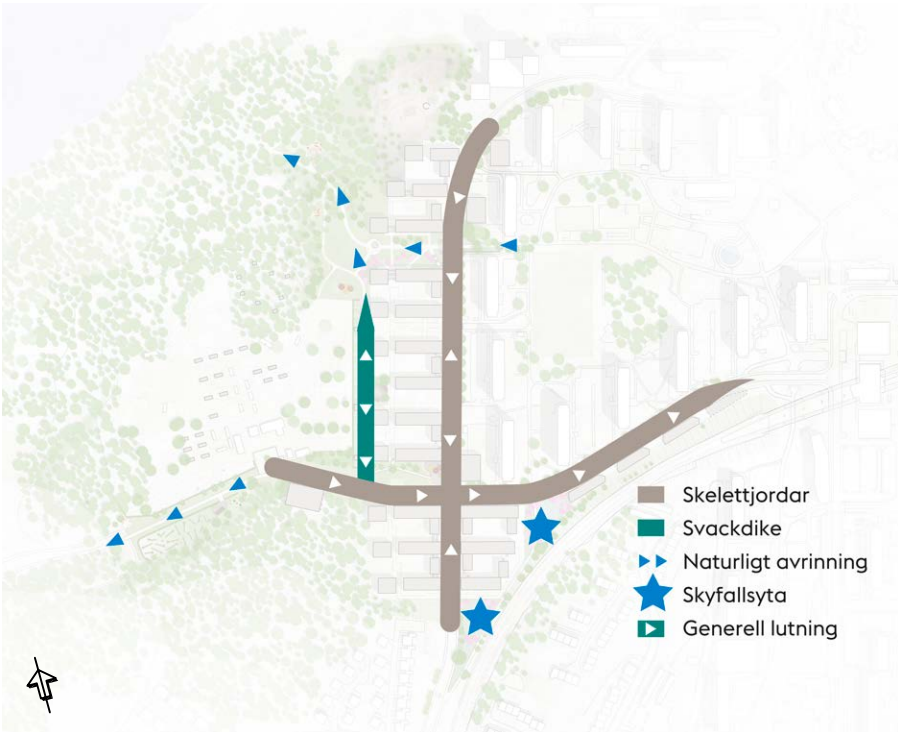
Omhändertagandet av dagvatten gestaltas som en medveten del i områdets helhet. Huvudprincipen är att dagvatten från allmän platsmark ska omhändertas lokalt och ledas genom skelettjordar eller öppna växtbäddar, där vattnet tas upp av träd och infiltreras. Gatorna utformas så att dagvattnet i huvudsak leds till växtbäddar, genom ytlig avrinning eller via inloppsbrunnar. Målet är att huvudparten av vattnet ska fördröjas och renas innan det når ledningssystemet, enligt dagvattenstrategin för Stockholms stad.

Referensbild - Regnbädd

Referensbild - Svackdike

Samverkan mellan topografi och växtlighet bildar rumslighet.

Material

Den allmänna platsmarken får en enkel karaktär men med en omsorgsfull gestaltning. Material och utrustning väljs utifrån karaktär och program i respektive stråk. Mot naturreservatet väljs i första hand trä som material, medan parker och gator in mot Bredängs centrum kan få större inslag av sten och metall. Utgångspunkten är användandet av material som ger ett omhändertaget, robust intryck och är lätta att sköta. Modulering av topografi och utplacering av vegetation är viktiga byggstenar för att definiera park- och gaturummen.

Referensbilder Material

Konst

"Att låta konsten vara ett kraftfullt medel för att skapa identifikation eller ifrågasätta givna normer är ett viktigt inslag för en stads vitalitet och utveckling. Att samverka med konstnärer i tidiga skeden av planering och byggande ger fler infallsvinklar och mervärden som bidrar till stadens identitet."

Ur Arkitekturpolicyn

I planen finns två särskild lämpliga platser för offentlig konst utpekade: platsbildningen i korsningen Ålgrytevägen och Stora Sällskapets väg och Parkstråket i entréplatsen mot Sätmaskogen.

Referensbilder samspel mellan konst och landskap

Referensbilder konst och belysning

Stockholms
stad